

Abivahendite teatmik

Abistav materjal abivahendi vajajale
ja abivahendi tõendi väljastajale
2022

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

SOTSIAALMINISTEERIUM

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Antud teatmik annab ülevaate Sotsiaalkindlustusameti abivahendite hüvitamise süsteemist ja on abistavaks materjaliks abivahendi vajajale ja abivahendi tõendi väljastajatele.

Teatmik keskendub abivahendite ostmise ja üürimise hüvitamise tingimustele ja põhineb abivahendite määruse lisal nr 74 „Abivahendite loetelu, abivahendite eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise otsustamise ja erandite tegemise tingimused ja kord ning abivahendi kaardi andmed“ (vastu võetud 21.12.2015).

Teatmikus on välja toodud kellele riigipoolne soodustus abivahendite soetamisel rakendub ja millises määras. Lisaks on selgitatud erimenetlust ja toodud välja millistel juhtudel ning kuidas erimenetlust taotleda. Lisatud on ülevaade abivahendite määruse loetelust, mis sisaldab kõiki hüvitatavaid abivahendeid.

Abivahendite ja nende taotlemisega seotud küsimuste korral aitavad Sotsiaalkindlustusameti spetsialistid:

Üldised küsimused erimenetluse taotlemise kohta:
spetsialist tel: 5866 8462

Abivahendite alane nõustamine:
peaspetsialist tel 5866 8462
peaspetsialist tel 5694 6586
peaspetsialist tel 5306 8287
peaspetsialist tel 5302 6672

Täiendav info ja taotluste vormid on leitavad Sotsiaalkindlustusameti koduleheküljelt :
<https://sotsiaalkindlustusamet.ee/et/puue-ja-hoolekanne/abivahendi-vajajale>

Abivahenditega seonduv info isiku vaates on nüüd kättesaadav Sotsiaalkindlustusameti iseteeninduskeskkonda SKAIS2 sisse logides <https://iseteenindus.sotsiaalkindlustusamet.ee/> .
Iseteeninduskeskkonnast on võimalik jälgida abivahendite soetamisega seonduvat infot, sealhulgas tehtud tehingute ajalugu, esitada dokumente ja vahetada teateid Sotsiaalkindlustusametiga. Iseteeninduskeskkonda tuleb sisse logida ennast identifitseerides.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Riigipoolne soodustus abivahenditele

Abivahendite ostmine ja üürimine riigi poolse soodustusega on reguleeritud Sotsiaalkaitseministri määrusega. Määruse lisas on abivahendite loetelu, mis sisaldab kõiki hüvitamisele kuuluvaid abivahendid koos hüvitamise tingimustega. Määrus on kättesaadav Riigi Teatajast (<https://www.riigiteataja.ee/akt/129122015041?leiaKehtiv>).

Loetelus toodud abivahendeid saavad riigipoolse soodustusega soetada selleks õigustatud isikud. Riik hüvitab abivahendi ostu või üüri tehingu tegemisel abivahendi hinnast protsendi, mis sõltub abivahendi vajaja õigustatuse alusest:

- kuni 18-aastased puudega lapsed saavad loetelu üleselt abivahendeid soetada 90% riigi osalusega.
- kuni 18-aastased puudeta lapsed saavad loetelus olevaid abivahendeid soetada eriarsti tõendi alusel 50% riigi osalusega ja kuulmisabivahendeid, silma- ja rinnaproteese AV loetelus oleva %-ga.
- 16-17-aastased osalise või puuduva töövõimega isikud saavad loetelu üleselt abivahendeid soetada loetelus abivahenditele määratud riigi osaluse %-ga.
- 18 - 63-aastased tööelised isikud osalise/puuduva töövõime; töövõime kaotusega alates 40% ja/või puudega, saavad loetelu üleselt abivahendeid soetada loetelus abivahenditele määratud riigi osaluse %-ga.
- 18 - 26-aastased õppivad, puudega või osalise/puuduva töövõimega tööelised isikud, saavad loetelu üleselt abivahendeid soetada 90% riigi osalusega.
- vanaduspensioniealised isikud (2022. aastal on vanaduspensionini iga 64 aasta ja 3 kuud) saavad loetelu üleselt abivahendeid soetada loetelus abivahenditele määratud riigi osaluse %-ga.

Erandjuhtudel rakendub riigi osalus:

- isikutel rinnaproteesi ostmiseks, vastavalt loetelus abivahendile määratud riigi osaluse %-le
- isikutel, kellel on tuvastatud kuulmislangu alates 30 dB, kuulmisabivahendite ja heliülekanne süsteemide ostmiseks vastavalt loetelus abivahendile määratud riigi osaluse %-le
- isikutel silmaproteesi ostmiseks, vastavalt loetelus abivahendile määratud riigi osaluse %-le

Ettevõttes tuleb tehingu tegemisel esitada isikut tuvastav dokument ja arsti/spetsialisti väljastatud tõend, mis näitab millist abivahendit vajatakse.

ISIKLIKU ABIVAHENDI KAART
EI OLE ENAM KASUTUSEL

Erimenetlus

Paindlikus abivahendite hüvitamise süsteemis on lisaks loetelujärgsetele abivahenditele ja nende hüvitamise tingimustele, võimalik õigustatusega isikutel taotleda ka erimenetlust. Erimenetluse otsus väljastatakse enamasti tähtajalisena.

Millistel juhtudel taotleda erimenetlust?

- Uue abivahendi soetamiseks, kuna kasutuses olev abivahend ei vasta enam isiku vajadustele
Juhul kui varasemalt soetatud abivahend on muutunud tervislikust seisundist tulenevalt ebasobivaks (sh, ei sobi kasutamiseks mõõtmel, aktiivsuse astmelt või muul sarnasel juhul).

- Abivahendi soetamiseks, mis ei ole kantud abivahendite loetellu.

Juhul kui loetelust puudub abivahend, mille vajaduse taotlejale on tuvastanud eriarst, füsio- või tegevusterapeut. Loetelu välise abivahendi taotlemisel on oluline, et abivahendit on proovitud ja selle sobivuses veendunud. Võimalusel esitada kokku vähemalt 2 hinnapakkumist, erinevatelt ettevõtelt.

- Suurema koguse abivahendi vajadusel, kui riigi soodustusega on võimalik saada.

Juhul kui loetelus märgitud kogus kasutusaja jooksul ei ole piisav. Kogust tõstetakse kui see on vajalik taotleja funktsioonihäirest või diagnoosist tulenevalt, mitte kasutuskeskkonnas olevatest piirangutest või muudest sarnastest asjaoludest.

- Piirhinna suurendamiseks

Juhul kui abivahendi ostu hind või igakuine üüri hind on suurem loetelus märgitud piirhinnast. Arvestatakse, kas taotleja on proovinud määruse järgse piirhinnaga abivahendeid ning vajalik on põhjendada mis osas need sobilikuks ei osutunud. Vajalik on esitada vähemalt 2 erinevat hinnapakkumist.

- Üüritava abivahendi ostmiseks või ostetava abivahendi üürimiseks

Juhul kui loetelus on vajalik abivahend märgitud vaid üüriteenusel olevaks, kuid isiku diagnoosist või funktsioonihäirest tulenevalt on vajalik see välja osta või vastupidi. Vajalik on esitada vähemalt 2 erinevat hinnapakkumist ning lisada juurde põhjendus.

- Omaosaluse vähendamiseks

Juhul kui riigi osaluse % abivahendi maksumusest või igakuisest üüri hinnast on liiga kõrge. Omaosaluse vähendamise võimaldamiseks vaadatakse üle isiku sissetulekud ja diagnoosist või funktsioonihäirest tulenevad kulutused muudele abivahenditele. Juhul kui isikule jääb pärast abivahendi soetamist ja muid terviseiga seonduvaid vältimatuid kulutusi kätte alla toimetulekupiiri summa, on alust omaosaluse vähendamiseks.

Erimenetluse taotlemisest

Erimenetluse taotlemiseks on vajalik esitada Sotsiaalkindlustusametile :

- erimenetluse taotlus (taotluse vorm on kättesaadav Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt <https://sotsiaalkindlustusamet.ee/et/puue-ja-hoolekanne/abivahendi-vajajale> või Sotsiaalkindlustusameti klienditeenindustest)
- tõend - abivahendi vajaduse konkreetsele abivahendile saab tuvastada ja tõendi väljastada abivahendite loetelus märgitud arst või spetsialist.
- 2 hinnapakkumist erinevatelt ettevõtetelt. Juhul kui sobivat abivahendit pakub ainult üks ettevõtte, tuleb see taotluses välja tuua.
- 18-26 aastased välismaal õppivad isikud peavad lisama ka koolitõendi koopia
- eeskostjad peavad lisama ka kohtumääruse koopia
- esindajad peavad lisama ka volituse

Hinnapakkumiste saamiseks tuleb taotlejal ühendust võtta abivahendeid pakkuvate ettevõtetega, kellel on Sotsiaalkindlustusametiga leping (ettevõtete info koos asukohtadega on Sotsiaalkindlustusameti kodulehel kaardirakendusena). Hinnapakkumisel peab kajastuma taotlejale sobilik abivahend, mida on võimalusel proovitud.

Dokumendid saab Sotsiaalkindlustusametile edastada:

- e-postiga aadressile info@sotsiaalkindlustusamet.ee
- saates lihtkirjana aadressile Paldiski mnt 80, Tallinn 15092
- tuues Sotsiaalkindlustusameti klienditeenindusse
- saates Sotsiaalkindlustusameti iseteeninduskeskkonna SKAIS2 kaudu

Erimenetluse otsus väljastatakse 30 päeva jooksul pärast kõikide dokumentide esitamist. Otsus saadetakse taotlejale või taotleja esindajale soovitud viisil, e-kirja või lihtkirjana ja on kättesaadav ka SKAIS2 iseteeninduskeskkonnast. Pärast otsuse saamist, võib taotleja pöörduda talle sobivat abivahendit pakkuvasse ettevõttesse abivahendi soetamiseks erimenetluse alusel.

Veendu abivahendi sobivuses enne selle ostmist!

Küsi küsimusi ja selgitusi, proovi abivahendit keskkonnas, kus Sa seda kasutama hakkad!
Ettevõtetal on kohustus abivahend sobivaks kohandada!

Korduma kippuvad küsimused

- **Toimetulekutoetuse saajad - kui suur on riigi poolne soodustus abivahendite soetamisel?**

Sotsiaalkindlustusamet vähendab omaosalust, kui üksi elavale isikule või tema perekonnale on taotlemise kuul või sellele eelnenud 12 kuu jooksul makstud toimetulekutoetust.

- **Abivahend on juba ostetud, kas saan ka tagantjärgi toetust?**

Kui abivahend on juba välja ostetud, ei saa riik tagasiulatuvalt tasu maksmise kohustust üle võtta.

- **Mida teha kui erimenetlus hakkab lõppema, aga abivahendi üürimine riigi osalusega on endiselt vajalik?**

Kui on vajalik erimenetluse otsuse alusel abivahendit edasi üürida, aga otsus hakkab lõppema, tuleb esitada uuesti erimenetluse taotlemiseks vajalikud dokumendid 30 päeva (menetluse aeg) enne erimenetluse otsuse lõppemist.

- **Mida teha kui erimenetlus on juba lõppenud, aga abivahendi riigi osalusega üürimise vajadus on endine?**

Erimenetluse otsus on tähtajaline. Kui selle kehtivus on lõppenud, tuleb esitada uuesti erimenetluse taotlemiseks vajalikud dokumendid.

.

.

.

2022 aastal rakendunud olulisemad muudatused riigi poolt hüvitataivate abivahendite loetelus

- **Ortoose (sh tallatugesid) rahastab Eesti Haigekassa** ja nende soetamise aluseks on digitaalne meditsiiniseadme kaart (väljastavad pere- ja eriarstid).
- **Uriini eritumist suunavaid abivahendeid (nt kateetrid ja uriinikotid) rahastab Eesti Haigekassa** ja nende soetamise aluseks on meditsiiniseadme kaart (väljastavad pere- ja eriarstid).
- **Teatud abivahendite vajaduse tuvastamise ja tõendi väljakirjutamise õigus on üldarstidel, arstresidentidel ning logopeedidel.** *Logopeedid saavad tuvastada vajadust dialoogiseadmete ja häälevõimendite (kõrimikrofon) isiklikuks kasutuseks.*
- **Intiimpiirkonna puhastamiseks saab loetelu järgselt riigi osalusega osta nahapuhastusvahendeid (pesukreeme ja -vahtusid), mille PH-tase on 5,5 ning nahakaitsevahenditest saab edaspidi osta vaid tsinkoksiidil põhinevaid tooteid.** *Eesti Haigekassa poolt rahastatud kateetreid, uriinikotte või peenise katteid soetataval isikul on õigus osta Sotsiaalkindlustusameti soodustuse toel juurde nahakaitse ja -puhastuse vahendeid.*
- **Perearstid saavad tuvastada III ja IV aktiivsusgruppi proteeside ja manuaalsete ratastoolide abivahendi vajaduse (väljastada tõendi).**
- **Valgeid keppe saavad raske või sügava nägemispuudega isikud soetada ilma tõendita.**
- **Loetelusse on lisandunud ortoproteesid, teise kõrva heli ülekande süsteem (CROS), trepironjad ja beebimonitorid (vaegkuuljatele, kes kasvatavad kuni 3-aastast last).**
- **Eraldi abivahendikoodid on lamatiste vältimise madratsitele, seisuraamidele ja -tugedele ning laste ortopeedilistele jalatsitele.**
- **Vaegnägijatele mõeldud abivahenditele on eraldi ISO koodid** (varasemalt vaegkuuljatele mõeldud abivahendite all)
- **Riigi poolt kompenseeritavate abivahendite loetelus ei ole enam liikumispuudega isikule kohandatud sõiduauto, desinfektante.**
- **Invarollereid saab edaspidi ainult erimenetluse teel.**

Abiks teatmiku kasutamisel

Antud teatmik on abivahendid järjestatud ISO koodide alusel vastavalt abivahendite loetelule.

Abivahendite koodid ja nimetused tulenevad rahvusvahelisest ISO klassifikaatorist (ISO standardis 9999:2011 määratletud koodid) ning neid on võimalik jälgida paralleelselt abivahendite loeteluga.

Abivahendite loetelu sisaldab mitmeid tähistatud lahtrid nagu kitsendus, kasutusaeg jm (loetelu ülaservas) ja millest antud teatmik on välja toodud vaid esmavajalik.

Loetelus oleva info kiiremaks haaramiseks nende lahtrite selgitused:

- **ISO kood** - abivahendile määratud ISO kood
- **ISO koodi nimetus** - vastava ISO koodi nimetus
- **SKA poolt kompenseeritava abivahendi täpsustus või abivahendi grupi kitsendus** - kirjeldab täpsemalt antud ISO koodi alt hüvitatava abivahendi omadusi ja või kellele antud abivahend mõeldud on
- **Kasutusaeg** - näitab abivahendile kehtestatud eluiga. Ostetava abivahendi puhul on õigus soetada peale kasutusaja lõppu uus abivahend. Üüritava abivahendi puhul näitab see seda, kui kaua selle üürimisel riigipoolset soodustust saab
- **Müük/Üür** - näitab kas hüvitatakse abivahendi müüki või igakuist üüri või mõlemat. Vastavalt on toodud ka piirhinnad
- **Piirlimiit kasutusaja jooksul** - näitab mitu tükki, pakki või paari abivahendit selle kasutusaja jooksul hüvitatakse
- **Abivahend, mis on otseselt seotud hooldus-teenuse osutamise või teenuse osutamiseks kasutatava hoonega** - abivahend mille peab isikule tagama asutus
- **Piirmäär (%)** - riigi osaluse protsent, mida arvutatakse sama ISO koodi juures toodud piirhinnast
- **Piirhind (üür ja müük)** - näitab, mis on maksimaalne abivahendi hind, millest riik hüvitab protsendi ehk piirmäära. Juhul kui abivahendi hind ületab piirhinna, tuleb inimesel ise tasuda lisaks omaosalusele ka piirhinnast ülejäänud osa või taotlema enne abivahendi soetamist erimenetlusega piirhinna suurendamist
- **Isiku omaosaluse miinimum** - minimaalne summa, mis tuleb isikul endal abivahendi eest tasuda
- **Ühik** - näitab kas abivahend on tk, pakk või paar ühikus
- **Näidustus** - kirjeldab isikut, kellel on õigus abivahendit riigi osalusega soetada. Lisaks on näidustuse all välja toodud, millist toodet on võimalik veel sama tõendi alusel soetada
- **Eelduskood** - juhul kui ISO koodil on eelduskood, peab selle ISO koodiga abivahendi soetamiseks olema olemas varasem tehtud tehing antud eelduskoodiga
- **Välistav kood** - juhul kui ISO koodil on välistav kood ja isik on teinud varasemalt tehingu antud välistava koodiga, ei ole tal õigust riigi osalusega seda abivahendit soetada
- **Hoolduse minimaalne sagedus (üüriteenus)** - minimaalne ajaline sagedus, millal ettevõtte on kohustatud tegema antud ISO koodiga abivahendile hooldust
- **Vajaduse tuvastaja** - näitab, kes võib antud abivahendi vajaduse tuvastada ja sellekohase tõendi väljastada

Abiks teatmiku kasutamisel

Abivahendi tõendile märgib väljastaja lisaks isiku andmetele, väljastamise kuupäevale ja väljastaja enda andmetele ka vajaliku abivahendi nimetuse või ISO koodi.

Abivahendi tõendil olev abivahendi nimetus või ISO kood peavad olema võimalikult täpsed.

Kuna ettevõtete tootevalik on lai, annab see täpsemad juhised ettevõttes valiku tegemiseks ja aitab nii vältida ebasobiva ostu tegemist!

Antud teatmikus on sobiva tõendi väljastaja lihtsamaks ja kiiremaks tuvastamiseks lehe äärised värviliselt märgistatud.

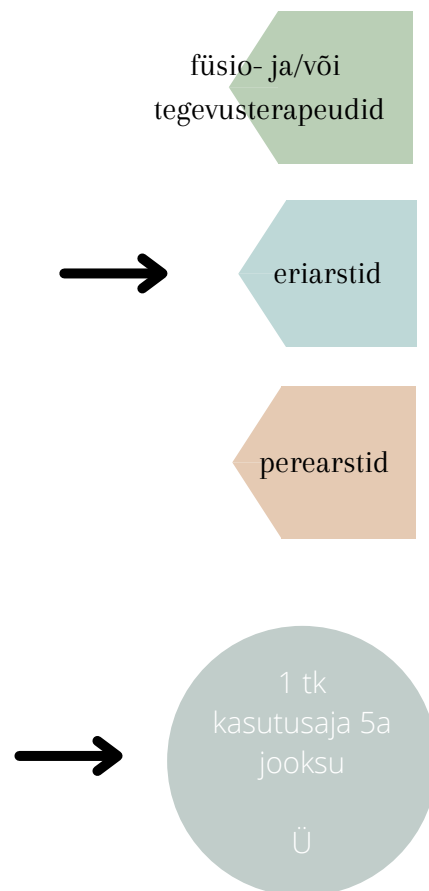
Lisaks värvidele, on teatmikus igal ISO koodil toodud ka kirjapildis määrusejärgsed spetsialistid/tervishoiutöötajad, kes saavad tõendeid väljastada. Pane tähele, et õdede ja ämmaemandate puhul saavad tõendeid väljastada vastava koolituse või alates 2020/2021 õppeaastast ämmaemanda või õe eriala läbinud spetsialistid, kelle nimekirjad on leitavad Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt).

Iga ISO koodi juures on toodud mitu tükki abivahendit kasutusaja jooksul riigipoolse soodustusega osta või üürida saab. See annab ülevaate ka kehapoolsuste kohta - mitu tükki ühe kehapoole kohta kasutusaja jooksul soetada saab.

Tähis Ü - abivahend on ainult üüritav

Tähis M / Ü - abivahend on nii ostetav kui üüritav

Tähis puudub - abivahend on ainult ostetav

04 Abivahendid inimese raviks

04.33 Lamatiste vältimise abivahendid

Istmepadjad ja madratsid lamatiste vältimiseks ISO 04.33.03

Istmepadjad lamatiste vältimiseks ISO 04.33.03.01

Kitsendus:
lamatise ennetavad istmepadjad ratastooli kasutajale

*koodidega 12.22 ja/ või 12.23 või 12.27 tehingu teostanud isik

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand

Madratsid lamatiste vältimiseks ISO 04.33.06

Püsiva survejaotusega lamatise ennetavad madratsid ISO 04.33.06.01

Kitsendus:
püsiva survejaotusega lamatise ennetav madrats:
erineva täitematerjali- või pinnastruktuuriga (geel-,
helme-, õhkmadrats, seksioonideks jagatud
vahtmadrats, madratsid, mille sisemuses survejaotus
ei muutu).

Hüvitamisele ei kuulu standardsed
poroloonmadratsid.

Näidustus:
isikud, kellel on madal, mõõdukas või kõrge
probleem naha kaitse- ja paranemise funktsioonides,
keha põhiasendi muutmisel ja kellel on hinnatud risk
lamatiste tekkimiseks (nt Braden skaala alusel).

Tõend laieneb koodile 18.12.10

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand

**Muutuva survejaotusega lamatisi ennetavad
madratsid ISO 04.33.06.02**

Kitsendus:

muutuva survejaotusega lamatisi ennetav madrats:
ühes ja/või mitmes kihis õhuga täituvaid ja
tühjenevaid kambreid sisaldav madrats

Näidustus:

isikud, kellel on madal, mõõdukas või kõrge
probleem naha kaitse- ja paranemise funktsioonides,
keha põhiasendi muutmisel ja kellel on hinnatud risk
lamatiste tekkimiseks (nt Braden skaala alusel).

Tõend laieneb koodile 18.12.10

Vajaduse tuvastaja:

perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand

04 Abivahendid inimese raviks

04.48 Liikumis-, jõu- ja tasakaalutreeningu seadmed

Seisuraamid ja -toed

ISO 04.48.08

Kitsendus:

seisuraamid, -toed, püstitõusmisfunktsiooniga ratastoolid.

1 tk
kasutusaja
8a jooksul

Ü

Vajaduse tuvastaja:

eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut

Laste seisuraamid ja -toed

ISO 04.48.08.01

Kitsendus:

individuaalsete kohandamisvõimalustega seisulauad lastele.

Näidustus:

isikud, kellel on raske või täielik probleem tasakaaluelundi funktsioonides, püstitõusmisel ja püstiasendi säilitamisel.

Vajaduse tuvastaja:

eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut

Laste seisuraamid ja -toed

ISO 04.48.08.02

Kitsendus:

lisavarustusega vertikaliseerimis funktsiooniga seisuraamid, hüvitamisele ei kuulu trenazöörid ja treeningseadmed.

Näidustus:

isikud, kellel on raske või täielik probleem tasakaaluelundi funktsioonides, püstitõusmisel ja püstiasendi säilitamisel.

Vajaduse tuvastaja:

eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut

Püstitõusmisfunktsiooniga ratastoolid

ISO 04.48.08.03

Kitsendus:

ratastoolid, millel on püstitõusmisfunktsioon

Näidustus:

isikud, kellel on raske või täielik probleem tasakaaluelundi funktsioonides, püstitõusmisel ja püstiasendi säilitamisel.

Vajaduse tuvastaja:

eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut

06 Proteesid

06.18 Üljäsemeproteesid

Käeosade proteesid **ISO 06.18.03**

Kitsendus:
tellimusmeditsiiniseade, sõrmeproteesid, osaline
käläba protees

Näidustus:
isikud, kellel on teostatud amputatsioon labakäest või
sõrmedest

1 tk
kasutusaja 7a jooksul
ühe kehapoole kohta.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Randme- ja küünarvarreproteesid **ISO 06.18.09**

Kitsendus:
tellimusmeditsiiniseade

Näidustus:
isikud, kellel on teostatud randmeliigese
eksartikulatsioon või amputatsioon altpoolt
küünarliigest

1 tk
kasutusaja 7a jooksul
ühe kehapoole kohta.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Küünarliigeseproteesid ISO 06.18.12

Kitsendus:
tellimusmeditsiiniseade

Näidustus:
isikud, kellel on teostatud küünarliigese
eksartikulatsioon

1 tk
kasutusaja 7a jooksul
ühe kehapoole kohta.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

06 Ortoosid ja proteesid

06.18 Üläjäsemeproteesid

Õlavarreproteesid ISO 06.18.15

Kitsendus:
tellimusmeditsiiniseade

Näidustus:
isikud, kellel on teostatud amputatsioon altpoolt
õlaliigest

1 tk
kasutusaja 7a jooksul
ühe kehapoole kohta.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Õlaproteesid ISO 06.18.18

Kitsendus:
tellimusmeditsiiniseade

Näidustus:
isikud, kellel on teostatud õlaliigese eksartikulatsioon

1 tk
kasutusaja 7a jooksul
ühe kehapoole kohta.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

ERITAOTLUS!

Hülssid ISO 06.18.00

Lamineeritud hülss ülajäsemele ISO 06.18.00.01

Näidustus:
koodidega 06.18.06, 06.18.09, 06.18.12, 06.18.15 ja 06.18.18
tehingu teostanud isik

Eesti Haigekassa rahastusega esmase jäsemeproteesi
soetanud isikud

2 tk
kasutusaja 3a
jooksul
ühe kehapoole kohta
lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
varasem tehtud
tehing
eeldustooteaga

Silikoonhülss ülajäsemele ISO 06.18.00.02

Näidustus:
koodidega 06.18.06, 06.18.09, 06.18.12, 06.18.15 ja 06.18.18
tehingu teostanud isik

Eesti Haigekassa rahastusega esmase jäsemeproteesi
soetanud isikud

Vajaduse tuvastaja:
varasem tehtud
tehing
eeldustooteaga

06 Proteesid

06.24 Alajäsemeproteesid

Jalaosade proteesid **ISO 06.24.03**

Kitsendus:
tellimusmeditsiiniseade. Varbaproteesid, osaline jalalaba protees

Näidustus:
isikud, kellel on teostatud amputatsioon hüppeliigese või jalalaba piirkonnas

1 tk
kasutusaja 7a jooksul
ühe kehapoole kohta.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Sääreproteesid ISO 06.24.09

Sääreproteesid - aktiivsusgrupp I ISO 06.24.09.01

Kitsendus:

- kasutus keskmiselt 1-5 päeva nädalas, 3- 5h päevas, valdavalt ühes liikumiskeskkonnas, valdavalt siseruumides
- ei ole võimeline iseseisvalt ületama keskkonnast tulenevaid takistusi (äärekivid, trepiastmed jm)
- on suuteline või võimeline liikuma aeglase kõnnikiiruse ning lühikeste sammudega, kuni 500m
- kasutab lisaks ratastooli, käimisraami, karke ja/või keppi

Tellimusmeditsiiniseade

Näidustus:
isikud, kellel on teostatud amputatsioon allpool põlve

*Piirhind sisaldab valmis proteesi lamineeritud hülsiga

1 tk
kasutusaja 7a jooksul
ühe kehapoole kohta.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

06 Proteesid

06.24 Alajäsemeproteesid

Sääreproteesid - aktiivsusgrupp II ISO 06.24.09.02

Kitsendus:

- kasutus keskmiselt vähemalt 5 päeva nädalas, 5-8h päevas, vähemalt kahes liikumiskeskonnas, regulaarselt nii siseruumides kui väliskeskonnas
  - on suuteline või võimeline iseseisvalt ületama minimaalseid keskkonnast tulenevaid takistusi (uksepiidad, äärekiivid, ca 7-12 trepiastet jm)
  - liigub enamjaolt aeglase kõnnikiiruse ja lühikeste sammudega, kuid on suuteline või võimeline lühiajaliselt kiirendama kõnnitempot ja astuma pikemaid samme ning kõndima 500m kuni 1 km
  - vajadusel kasutab lisaks ratastooli, käimisraami, karke ja/või keppi
- Tellimusmeditsiiniseade

Näidustus:

isikud, kellel on teostatud amputatsioon allpool põlve

*Piiirhind sisaldab valmis proteesi lamineeritud hülsiga

Sääreproteesid - aktiivsusgrupp III ISO 06.24.09.03

Kitsendus:

- kasutus igapäevaselt, vähemalt 8h päevas, vähemalt kolmes liikumiskeskonnas, iseseisvalt siseruumides ja väliskeskonnas
  - on suuteline või võimeline iseseisvalt ületama igapäevasest keskkonnast tulenevad takistused (äärekiivid, trepid jm.)
  - on suuteline või võimeline liikuma nii aeglase, keskmise kui kiire kõnnikiirusega ning astuma vajadusel ka pikemate sammudega, kõndima 1 km ja rohkem
  - on suuteline või võimeline liikuma ilma abivahendita, vajadusel kasutab lisajulgestuseks karke ja/või keppi.
- Tellimusmeditsiiniseade

Näidustus:

isikud, kellel on teostatud amputatsioon allpool põlve

*Piiirhind sisaldab valmis proteesi lamineeritud hülsiga.

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

06 Proteesid

06.24 Alajäsemeproteesid

Sääreproteesid - aktiivsusgrupp IV **ISO 06.24.09.04**

Kitsendus:

- kasutus igapäevaselt, vähemalt 8h päevas, vähemalt kolmes liikumiskeskkonnas, iseseisvalt siseruumides ja väliskeskkonnas
- on suuteline või võimeline iseseisvalt ületama igapäevasest keskkonnast tulenevad takistused (äärekivid, trepid jm.)
- on suuteline või võimeline liikuma nii aeglase, keskmise kui kiire kõnnikiirusega ning astuma vajadusel ka pikemate sammudega, kõndima 1 km ja rohkem
- on suuteline või võimeline liikuma ilma abivahendita, vajadusel kasutab lisajulgestuseks karke ja/või keppi
- tehingu tegemise hetkel osaleb tööturul (töötamise registrisse kantud isik, Eesti Töötukassas töötuna või töötusijana registreeritud isik) või omandab alus-, põhi-, kesk- või kõrgharidust

Tellimusmeditsiiniseade

Näidustus:

isikud, kellel on teostatud amputatsioon allpool põlve

*Piirhind sisaldab valmis proteesi lamineeritud hülsiga

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

06 Proteesid

06.24 Alajäsemeproteesid

Põlve- ja reieproteesid ISO 06.24.15

Põlve- ja reieproteesid - aktiivsusgrupp I ISO 06.24.15.01

Kitsendus:

- kasutus keskmiselt 1-5 päeva nädalas, 3- 5h päevas, valdavalt ühes liikumiskeskkonnas, valdavalt siseruumides
- ei ole võimeline iseseisvalt ületama keskkonnast tulenevaid takistusi (äärekivid, trepiastmed jm)
- on suuteline või võimeline liikuma aeglase kõnnikiiruse ning lühikeste sammudega, kuni 500m
- kasutab lisaks ratastooli, käimisraami, karke ja/või keppi.

Tellimusmeditsiiniseade

Näidustus:

isikud, kellel on teostatud põlveliigese eksartikulatsioon või amputatsioon ülaltpoolt põlve

*Piirhind sisaldab valmis proteesi lamineeritud hülsiga

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

06 Proteesid

06.24 Alajäsemeproteesid

Põlve- ja reieproteesid - aktiivsusgrupp II **ISO 06.24.15.02**

Kitsendus:

- kasutus keskmiselt vähemalt 5 päeva nädalas, 5-8h päevas, vähemalt kahes liikumiskeskkonnas, regulaarselt nii siseruumides kui väliskeskkonnas
- on suuteline või võimeline iseseisvalt ületama minimaalseid keskkonnast tulenevaid takistusi (uksepiidad, äärekivid, ca 7-12 trepiastet jm)
- liigub enamjaolt aeglase kõnnikiiruse ja lühikeste sammudega, kuid on suuteline või võimeline lühiajaliselt kiirendama kõnnitempot ja astuma pikemaid samme ning kõndima 500m kuni 1 km
- vajadusel kasutab lisaks ratastooli, käimisraami, karke ja/või keppi

Tellimusmeditsiiniseade

Näidustus:

isikud, kellel on teostatud põlveliigese eksartikulatsioon või amputatsioon ülaltpoolt põlve

*Piiirhind sisaldab valmis proteesi lamineeritud hülsiga

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

06 Proteesid

06.24 Alajäsemeproteesid

Põlve- ja reieproteesid - aktiivsusgrupp III **ISO 06.24.15.03**

Kitsendus:

- kasutus igapäevaselt, vähemalt 8h päevas, vähemalt kolmes liikumiskeskkonnas, iseseisvalt siseruumides ja väliskeskkonnas
- on suuteline või võimeline iseseisvalt ületama igapäevasest keskkonnast tulenevad takistused (äärekivid, trepid jm.)
- on suuteline või võimeline liikuma nii aeglase, keskmise kui kiire kõnnikiirusega ning astuma vajadusel ka pikemate sammudega, kõndima 1 km ja rohkem
- on suuteline või võimeline liikuma ilma abivahendita, vajadusel kasutab lisajulgestuseks karke ja/või keppi.

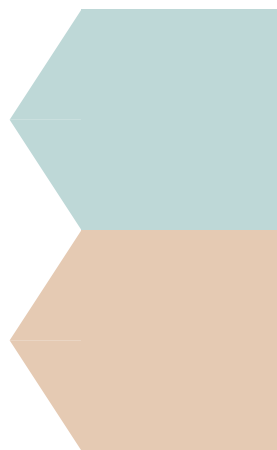
Tellimusmeditsiiniseade

Näidustus:

isikud, kellel on teostatud põlveliigese eksartikulatsioon või amputatsioon ülaltpoolt põlve

*Piiirhind sisaldab valmis proteesi lamineeritud hülsiga

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

06 Proteesid

06.24 Alajäsemeproteesid

Põlve- ja reieproteesid - aktiivsusgrupp IV **ISO 06.24.15.04**

Kitsendus:

- kasutus igapäevaselt, vähemalt 8h päevas, vähemalt kolmes liikumiskeskkonnas, iseseisvalt siseruumides ja väliskeskkonnas
- on suuteline või võimeline iseseisvalt ületama igapäevasest keskkonnast tulenevad takistused (äärekivid, trepid jm.)
- on suuteline või võimeline liikuma nii aeglase, keskmise kui kiire kõnnikiirusega ning astuma vajadusel ka pikemate sammudega, kõndima 1 km ja rohkem
- on suuteline või võimeline liikuma ilma abivahendita, vajadusel kasutab lisajulgestuseks karke ja/või keppi
- tehingu tegemise hetkel osaleb tööturul (töötamise registrisse kantud isik, Eesti Töötukassas töötuna või tööotsijana registreeritud isik) või omandab alus-, põhi-, kesk- või kõrgharidust.

Tellimusmeditsiiniseade

Näidustus:

isikud, kellel on teostatud põlveliigese eksartikulatsioon või amputatsioon ülaltpoolt põlve

*Piirhind sisaldab valmis proteesi lamineeritud hülsiga

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

06 Proteesid

06.24 Alajäsemeproteesid

Puusaproteesid ISO 06.24.18

Kitsendus:
Tellimusmeditsiiniseade

Näidustus:
Isikud, kellel on teostatud puusaliigese eksartikulatsioon

ERITAOTLUS!

1 tk
kasutusaja 7a jooksul
ühe kehapoole kohta.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident,
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Ortoproteesid ISO 06.24.19

Kitsendus:
Tellimusmeditsiiniseade

Näidustus:
Isikud, kes vajavad kaasasündinud väärarengute, erinevate haigusseisundite või traumade tagajärjel igapäevaseks liikumiseks ortoproteesi

1 tk
kasutusaja 7a jooksul
ühe kehapoole kohta.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Hülssid ISO 06.24.41

Lamineeritud hülss alajäsemele ISO 06.24.41.01

Näidustus:
koodidega 06.24.03, 06.24.09, 06.24.15 ja 06.24.18
tehingu teostanud isik
Eesti Haigekassa rahastusega esmase jäsemeproteesi
soetanud isikud

2 tk
kasutusaja 3a jooksul
ühe kehapoole kohta.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
varasem tehtud
tehing
eelduskoodiga

Silikoonhülss alajäsemele ISO 06.24.41.02

Näidustus:
koodidega 06.24.03, 06.24.09, 06.24.15 ja 06.24.18
tehingu teostanud isik
Eesti Haigekassa rahastusega esmase jäsemeproteesi
soetanud isikud

Vajaduse tuvastaja:
varasem tehtud
tehing
eelduskoodiga

06 Proteesid

06.00 proteeside varuosad

Proteeside varuosad ISO 06.00.00

Kitsendus:
proteeside varuosad, va. garantiiperioodi jooksul.

Näidustus:
koodidega 06.18, 06.24 tehingu teostanud isik
v.a koodidega 06.18.00, 06.24.41 tehingu teostanud isik

kogus piirhinna
ulatuses
ühe kehapoole
kohta.
(5 aastat)

Vajaduse tuvastaja:
Abivahendi ettevõtte ja
varasem eelduskoodiga
tehtud tehing

Proteeside hooldus (remont) ISO 06.00.01

Kitsendus:
proteeside hooldus ja remont, va. garantiiperioodi
jooksul.

Näidustus:
koodidega 06.18, 06.24 tehingu teostanud isik
v. a koodidega 06.18.00, 06.24.41 tehingu teostanud isik

kogus piirhinna
ulatuses
ühe kehapoole
kohta.
(1 kalendriaasta)

Vajaduse tuvastaja:
Abivahendi ettevõtte
ja varasem
eelduskoodiga
tehtud tehing

Mansett ISO 06.00.02

Näidustus:
koodidega 06.18 ja 06.24 tehingu teinud isik

*1 tk kasutusajal ühe kehapoole kohta

1 tk kasutusaja
5a jooksul ühe
kehapoole kohta

Vajaduse tuvastaja:
Abivahendi ettevõtte
ja varasem
eelduskoodiga
tehtud tehing

06 Ortoosid ja proteesid

06.30 Muud proteesid

Rinnaproteesid ISO 06.30.18

Näidustus:
isikud, kellel esineb rinna osaline või täielik rinna puudumine

2 tk kasutusaja
4a jooksul ühe
kehapoole kohta.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Silmaproteesid ISO 06.30.21

Silmaproteesid (masstoode) ISO 06.30.21.01

Näidustus:
isikud, kellel esineb silmamuna täielik puudumine

2 tk kasutusaja
3a jooksul ühe
kehapoole kohta.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Silmaproteesid (individuaalselt valmistatud) ISO 06.30.21.02

Näidustus:
isikud, kellel esineb silmamuna täielik puudumine

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

06 Ortoosid ja proteesid

06.33 Ortopeedilised jalatsid

Jalatsid ISO 06.33.00

Jalatsid - kategooria I ISO 06.33.00.01 (lastele ja täiskasvanutele individuaalselt valmistatud ortopeedilised jalatsid)

Kitsendus:
individuaalselt valmistatud ortopeedilised jalatsid
Tellimusmeditsiiniseade.

Näidustus:
Isikud, kelle labajala haigusseisundid ei võimalda
kanda masstoodanguna valmistatud ortopeedilisi
jalatseid või masstoodanguna valmistatud eritellimus
ortopeedilisi jalatseid.

Moondunud labajalast tingitud haigusseisundid
(komppööidus, välja- ja sissepöördpöid, varvaste ja/või
labajala osaline puudumine, lihasedüstroofia ja -
atroofia, alajäseme parees (sh rippööidsus), raske
hüpermobiilsuse sündroom, lümfödeem/tursed,
raskete neuroloogiliste ja neurotroofiliste
probleemidega seotud seisundid, traumajärgsed
rasked deformatsioonid, ebavõrdne alajäsemete
pikkus al 1 cm)

Tõend laieneb koodile 06.33.00.02, 06.33.00.03,
06.33.00.04, 06.33.00.05, 06.33.00.00

2 paari
kalendriaastas.
Lapsed 3 paari
kalendriaastas.
(tõend 2a)

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõend: perearst,
füsioterapeut)

06 Ortoosid ja proteesid

06.33 Ortopeedilised jalatsid

Jalatsid - kategooria II ISO 06.33.00.02 (täiskasvanute ortopeedilised jalatsid)

Kitsendus:

ortopeedilised jalatsid (sh anti varus jalatsid, ortoosjalatsid) (ainult CE-märgistusega masstoodangu jalatsid - meditsiiniseadme seadus § 3 lg 1), sh eritellimusel valmistatud masstoodangu jalats.

Anti varus jalatsid, ortoosjalatsid, laiema liistuga jalatsid labajala deformatsioonide/haavandite/tursete korral.

Hüvitamisele kuuluvad jalatsid, millel on vähemalt kaks omadust: vahetatav ortopeediline sisetald, laiem liist, kõrgem ja sügavam päkaosa, hõõrdumise ja haavandite vältimiseks pehmendatud materjalidest (sh spetsiaalselt diabeetikute jaoks toodetud jalatsid), tugevdatud kannaosaga ja hüppeliigese toetus

Näidustus:

Isikud, kes vajavad anti varus jalatseid, ortoosjalatseid, tugeva kannaosaga ja hüppeliigese toetusega jalatseid, laiema liistu ja pehmendatud päkaosaga jalatseid deformatsioonide/haavandite/ tursete/lümfödeemi korral.

Isikud, kes võivad vajada eritellimusel toodetud jalatseid (nt jalgade erinev suurus, tugevad tursed, vajadus jalatsi reguleerimise järele).

Moondunud labajalast tingitud haigusseisundid (komppööidus, välja- ja sissepöördpöid, varvaste ja/või labajala osaline puudumine, lihasdüstroofia ja -atroofia, alajäseme parees (sh rippööidus), raske hüpermobilisuse sündroom, lümfödeem/tursed, raskete neuroloogiliste ja neurotroofiliste probleemidega seotud seisundid, traumajärgsed rasked deformatsioonid, ebavõrdne alajäsemete pikkus (vahe alates 1cm).

Tõend laieneb koodile 06.33.00.01, 06.33.00.03, 06.33.00.04, 06.33.00.05, 06.33.00.00

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõend: perearst,
füsioterapeut)

06 Ortoosid ja proteesid

06.33 Ortopeedilised jalatsid

Jalatsid - kategooria III ISO 06.33.00.03 (täiskasvanute ortopeedilised jalatsid)

Kitsendus:

masstoodanguna valmistatud ortopeedilised jalatsid
(ainult CE-märgistusega masstoodangu jalatsid -
meditsiiniseadme seadus § 3 lg 1)

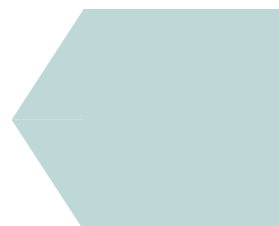
Hüvitamisele kuuluvad jalatsid, millel on vähemalt kaks
omadust: vahetatav sisetald, laiem liist, kõrgem ja
sügavam päkaosa, hõõrdumise ja haavandite
vältimiseks on kasutatud pehmendatud materjale (sh
spetsiaalselt diabeetikute jaoks toodetud jalatsid),
tugevdatud kannaosaga ja hüppeliigese toetus

Näidustus:

Isikud, kellel esineb vähenenud jalgade tundlikkus ning
haavandite tekkerisk; isikud, kellel esineb labajala
deformatsioon (nt. haamervarbad, hallux valgusvõi
varus); isikud, kellel esineb hüppeliigese ebastabiilsus
või valgus või varus asend

Tõend laieneb koodile 06.33.00.01, 06.33.00.02,
06.33.00.04, 06.33.00.05, 06.33.00.00

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond
(korduv tõend:
perearst,
füsioterapeut)

06 Ortoosid ja proteesid

06.33 Ortopeedilised jalatsid

Jalatsid - kategooria II ISO 06.33.00.04 (laste ortopeedilised jalatsid)

Kitsendus:

Laste ortopeedilised jalatsid (ainult CE-märgistusega masstoodangu jalatsid - meditsiiniseadme seadus § 3 lg 1), sh eritellimusel valmistatud masstoodangu jalats

anti varus jalatsid, ortoosijalatsid, laiema liistuga jalatsid labajala deformatsioonide/haavandite/tursete korral

Hüvitamisele kuuluvad jalatsid, millel on tugevdatud kannaoosa ja hüppeliigese toetus, sisetalla vahetamise või individuaalse sisetalla lisamise võimalus, reguleeritavad kinnitused, avar ja laiem kingasuue, laiema liist, stabiilne mittelibisev tald.

Näidustus:

Lapsed, kes vajavad anti varus jalatseid, ortoosijalatseid, tugeva kannaoosa ja hüppeliigese toetusega jalatseid, laiema liistu ja pehmendatud päkaosaga jalatseid deformatsioonide/haavandite/ tursete/lümfodeemi korral.

Lapsed, kes võivad vajada eritellimusel toodetud jalatseid (nt jalgade erinev suurus, tugevad tursed, vajadus jalatsi reguleerimise järele).

Moondunud labajalast tingitud haiguseisundid (komppöidus, välja- ja sissepöördpöid, varvaste ja/või labajala osaline puudumine, lihasküstroofia ja -atroofia, alajäseme parees (sh rippööidsus), raske hüpermobiilsuse sündroom, lümfödeem/tursed, raskete neuroloogiliste ja neurotroofiliste probleemidega seotud seisundid, traumajärgsed rasked deformatsioonid, ebavõrdne alajäsemete pikkus (vahe alates 1cm)).

Tõend laieneb koodile 06.33.00.01, 06.33.00.02, 06.33.00.03, 06.33.00.05, 06.33.00.00

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond
(korduv tõend:
perearst,
füsioterapeut)

06 Ortoosid ja proteesid

06.33 Ortopeedilised jalatsid

Jalatsid - kategooria III ISO 06.33.00.05 (laste ortopeedilised jalatsid)

Kitsendus:

Laste masstoodanguna valmistatud ortopeedilised jalatsid (ainult CE-märgistusega masstoodangu jalatsid - meditsiiniseadme seadus § 3 lg 1).

Hüvitamisele kuuluvad jalatsid, millel on tugevdatud kannaosad ja hüppeliigese toetus, sisetalla vahetamise või individuaalse sisetalla lisamise võimalus, reguleeritavad kinnitused, stabiilne mittelibisev tald.

Näidustus:

Lapsed, kellel esineb hüppeliigese valgus või varus asend, hüppeliigese ebastabiilsus, labajala deformatsioon, pikivõlvi sügav lamendumine

Tõend laieneb koodile 06.33.00.01, 06.33.00.02, 06.33.00.03, 06.33.00.04, 06.33.00.00

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond
(korduv
tõend: perearst,
füsioterapeut)

Jalatsite kohandus ISO 06.33.00.00

Kitsendus:

jalatsite kohandamine (tallatõste alates 1 cm, ninaosa täitmine)

Näidustus:

ebavõrdne alajäsemete pikkus (vahe alates 1 cm), varvaste ja/või jalalaba osaline puudumine.

Koodiga 06.33.00.01, 06.33.00.02, 06.33.00.03, 06.33.00.04, 06.33.00.05 tehingu teostanud isik.

2 paari
kalendriaastas.
Lapsed 3 paari
kalendriaastas.
(tõend 2a)

Vajaduse tuvastaja:
varasem tehtud
tehing
eelduskoodiga

09 Enesehoolde ja -kaitsevahendid

09.03 Rõivad ja jalatsid

Söögipõll ISO 09.03.39

60 tk / kuu
(tõend 2a)

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

09 Enesehoolde ja -kaitsevahendid

09.09 Abivahendid riietumiseks ja lahtiriietumiseks

Suka- ja sokjalgatõmbaja ISO 09.09.03

Näidustus:

Isikud, kellel on raske või täielik probleem liigeste liikuvuse funktsioonides, mis takistab soki ja/või suka jalgapanemist. Isikud, kellel on raske või täielik probleem tasakaalu hoidmisel ja/või kellel on alakeha halvatus.

1 tk kasutusaja
2a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

09 Enesehoolde ja -kaitsevahendid

09.12 Tualeti kasutamise abivahendid

Tualetitoolid ISO 09.12.03

Tualetitoolid ISO 09.12.03.01

Kitsendus:
kogumismahutiga tualetitoolid (ratastega ja ilma), kood sisaldab ka ratasteta kaks ühes poti- ja dušitoole.

Näidustus:
Isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu ja lihastoonuse funktsioonides, keha pöhiasendi muutmisel, käimisel ja tualettruumi toimingutel

1 tk kasutusaja
4a jooksul

M / Ü

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Poti- ja dušitoolid ISO 09.12.03.02

Kitsendus:
kogumismahutiga ratastega kaks ühes poti ja dušitoolid.

Näidustus:
Isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu ja lihastoonuse funktsioonides, keha pöhiasendi muutmisel ja käimisel. Isikud, kes vajavad kõrvalabi enda pesemisel.

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Potikõrgendused ISO 09.12.15

Näidustus:
Isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem alajäseme liigeste liikuvuse ja lihasjõu funktsioonides.

1 tk kasutusaja
4a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

09 Enesehoolded ja -kaitsevahendid

09.12 Tualeti kasutamise abivahendid

Tualettpaberitangid ISO 09.12.27

Näidustus:

Isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem kehatüve painutamisel ja roteerimisel

1 tk kasutusaja
4a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Siibrid ISO 09.12.33

Näidustus:

Isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu ja lihastoonuse funktsioonides, keha põhiasendi muutmisel, käimisel ja tualettruumi toimingutel ning kes võivad nendest piirangutest lähtuvalt olla voodikesksed.

Isikud, kes ei ole võimelised tualetti, potitooli või poti-
dušitooli kasutama.

Isikud, kelle elukeskkonnas on probleeme tualettruumi
ligipääsetavusega

1 tk kasutusaja
4a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

09 Enesehoolded ja -kaitsevahendid

09.21 Naha kaitse ja puhastamise vahendid

Nahapesemisvahendid ISO 09.21.06

Kitsendus:

veevabad pesuvahendid uriinipidamatusega inimestele naha puhastamiseks - pesukreem ja -vaht, veevabad niisutava toimega ja/või barjääri tekitavad intiimpiirkonna pesuvahendid pH tasemega 5,5. (hüvitamisele ei kuulu šampoonid, veega mahapestavad seebid, dušigeelid, dušiõlid).

Näidustus:

Isikud, kes vajavad pesemiseks alternatiivseid veevabasid pesemisvahendeid. Isikud, kellel on raske või täielik probleem lihasjõu ja lihastoonuse funktsioonides, liikuvuse ja enesehoolduse valdkondades.

Koodiga 09.30 tehingu teinud isik.

Eesti Haigekassa rahastusega kateetreid ja uriinikotte või peenise katteid soetanud isik.

kogus piirhinna
ulatuses ühes kuus

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Nahakaitsevahendid ISO 09.21.18

Kitsendus:

Tsinkoksiidi põhised vahendid uriinipidamatuse korral intiimpiirkonna naha kaitsmiseks ja hooldamiseks.

Näidustus:

Isikud, kes kasutavad inkontinentsustooteid ning vajavad nahahooldusel spetsiaalseid nahakaitsevahendeid. Isikud, kellel on raske või täielik probleem lihasjõu ja lihastoonuse funktsioonides, liikuvuse ja enesehoolduse valdkondades.

Koodiga 09.30 tehingu teinud isik.

Eesti Haigekassa rahastusega kateetreid ja uriinikotte või peenise katteid soetanud isik

kogus piirhinna
ulatuses ühes kuus

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

09 Enesehoolde ja -kaitsevahendid

09.30 Uriini absorbeerivad abivahendid

Uriini absorbeerivad abivahendid ISO 09.30

Laste ja täiskasvanute ühekordsed sidemed ja mähkmed ISO 09.30.24

Kitsendus:

laste ühekordsed uriinipidamatuse tooted täiskasvanute ühekordsed uriinipidamatuse tooted imavusega kuni 599ml täiskasvanute ühekordsed uriinipidamatuse tooted imavusega alates 600ml

Näidustus:

isikud, kellel esineb kerge, mõõdukas, raske või täielik probleem kuseeritussüsteemi struktuurides ning urineerimise ja/või defekatsiooni reguleerimisel.

Puudega või vajadust tõendava/põhjendava diagnoosiga laps alates 3a-ks saamisest; kerge inkontinentsusprobleemig a isikud: kuni 599 ml tooted, keskmise või raske inkontinentsusprobleemig a isikud: alates 600 ml tooted tõend laieneb koodile 09.21, 09.33.30

(antud kitsendus ja näidustus laieneb kõigile allpool loetletud mähkmetele ja sidemetele!)

Laste püksmähkmed Mini 3 - 6 kg ISO 09.30.24.01

Laste püksmähkmed Midi 4 - 9 kg ISO 09.30.24.02

Laste püksmähkmed Maxi 7 - 18 kg ISO 09.30.24.03

Laste püksmähkmed Junior 11 - 26 kg ISO 09.30.24.04

Laste püksmähkmed XL 15 - 30 kg ISO 09.30.24.05

Laste püksmähkmed XL 15 - 30 kg ISO 09.30.24.05

Laste püksmähkmed Night XL - XXL 20 - 60 kg ISO 09.30.24.06

Laste imavad püksid Maxi 7 - 18 kg ISO 09.30.24.07

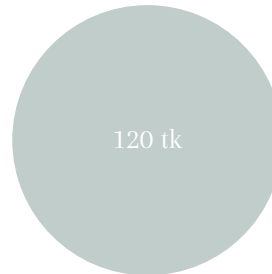
Laste imavad püksid Junior 11 - 26 kg ISO 09.30.24.08

Laste imavad püksid XL 15 - 30 kg ISO 09.30.24.09

Laste imavad püksid 27-57 kg ISO 09.30.24.10

Inkontinentsisidemed meestele kuni 399 ml ISO 09.30.24.11

Inkontinentsisidemed meestele 400 - 599 ml ISO 09.30.24.12

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond, õde,
ämmaemand (alates
16aastasel tööealisel
isikul puudub
korduva tõendi
vajadus)
(riikliku
pensionikind-lustuse
seaduse §-s 7
sätestatud
vanaduspensioniiikka
jõudnud isikul
puudub esmase
tõendi vajadus)

09 Enesehoolded ja -kaitsevahendid

09.30 Uriini absorbeerivad abivahendid

Inkontinentsisidemed meestele üle 600 ml ISO 09.30.24.13

Inkontinentsisidemed naistele 201- 299 ml ISO 09.30.24.14

Inkontinentsisidemed naistele 300 - 599 ml ISO 09.30.24.15

Inkontinentsisidemed naistele 600 - 999 ml ISO 09.30.24.16

Inkontinentsisidemed naistele 1000 - 1499 ml ISO 09.30.24.17

Inkontinentsisidemed naistele 1500 - 1999 ml ISO 09.30.24.18

Inkontinentsisidemed naistele 2000 - 2499 ml ISO 09.30.24.19

Inkontinentsisidemed naistele 2500 - 2999 ml ISO 09.30.24.20

Inkontinentsisidemed naistele üle 3000 ml ISO 09.30.24.21

Vormmähkmed 201- 299 ml ISO 09.30.24.22

Vormmähkmed 300 - 599 ml ISO 09.30.24.23

Vormmähkmed 600 - 999 ml ISO 09.30.24.24

Vormmähkmed 1000 - 1499 ml ISO 09.30.24.25

Vormmähkmed 1500 - 1999 ml ISO 09.30.24.26

Vormmähkmed 2000 - 2499 ml ISO 09.30.24.27

Vormmähkmed 2500 - 2999 ml ISO 09.30.24.28

Vormmähkmed üle 3000 ml ISO 09.30.24.29

Püksmähkmed kuni 1899 ml XXS-XS ISO 09.30.24.30

Püksmähkmed kuni 1899 ml S ISO 09.30.24.31

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond, õde,
ämmaemand (alates
16aastasel töörealisel
isikul puudub
korduva töendi
vajadus)
(riikliku
pensionikind-lustuse
seaduse §-s 7
sätestatud
vanaduspensioniiikka
jõudnud isikul
puudub esmase
töendi vajadus)

09 Enesehoolde ja -kaitsevahendid

09.30 Uriini absorbeerivad abivahendid

Püksmähkmed kuni 1899 ml M ISO 09.30.24.32

Püksmähkmed 1900 - 2499 ml S ISO 09.30.24.35

Püksmähkmed 1900 - 2499 ml M ISO 09.30.24.36

Püksmähkmed 1900 - 2499 ml L ISO 09.30.24.37

Püksmähkmed 1900 - 2499 ml XL ISO 09.30.24.38

Püksmähkmed 2500 - 2999 ml S ISO 09.30.24.41

Püksmähkmed 2500 - 2999 ml M ISO 09.30.24.42

Püksmähkmed 2500 - 2999 ml L ISO 09.30.24.43

Püksmähkmed 2500 - 2999 ml XL ISO 09.30.24.44

Püksmähkmed 2500 - 2999 ml XXL ISO 09.30.24.45

Püksmähkmed 3000 - 3699 ml M ISO 09.30.24.47

Püksmähkmed 3000 - 3699 ml L ISO 09.30.24.48

Püksmähkmed 3000 - 3699 ml XL ISO 09.30.24.49

Püksmähkmed üle 3700 ml M ISO 09.30.24.52

Püksmähkmed üle 3700 ml L ISO 09.30.24.53

Püksmähkmed üle 3700 ml XL ISO 09.30.24.54

Vöömähkmed kuni 1899 ml XS-S ISO 09.30.24.55

Vöömähkmed kuni 1899 ml M ISO 09.30.24.58

Vöömähkmed kuni 1899 ml L ISO 09.30.24.59

Vöömähkmed 1900 - 2499 ml XS-S ISO 09.30.24.62

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond, õde,
ämmaemand (alates
16aastasel töörealisel
isikul puudub
korduva tööendi
vajadus)
(riikliku
pensionikindlustuse
seaduse §-s 7
sätestatud
vanaduspensioniiikka
jõudnud isikul
puudub esmase
tööendi vajadus)

09 Enesehoolded ja -kaitsevahendid

09.30 Uriini absorbeerivad abivahendid

Vöömähkmed 1900 - 2499 ml M ISO 09.30.24.63

Vöömähkmed 1900 - 2499 ml L ISO 09.30.24.64

Vöömähkmed 2500 - 2999 ml XS-S ISO 09.30.24.67

Vöömähkmed 2500 - 2999 ml M ISO 09.30.24.68

Vöömähkmed 2500 - 2999 ml L ISO 09.30.24.69

Vöömähkmed 2500 - 2999 ml XL ISO 09.30.24.70

Vöömähkmed 3000 - 3699 ml M ISO 09.30.24.73

Vöömähkmed 3000 - 3699 ml L ISO 09.30.24.74

Vöömähkmed 3000 - 3699 ml XL ISO 09.30.24.75

Vöömähkmed üle 3700 ml XL ISO 09.30.24.78

Imavad püksid kuni 1399 ml XS-S ISO 09.30.24.81

Imavad püksid kuni 1399 ml M ISO 09.30.24.82

Imavad püksid kuni 1399 ml L ISO 09.30.24.83

Imavad püksid kuni 1399 ml XL ISO 09.30.24.84

Imavad püksid 1400 - 1699 ml XS-S ISO 09.30.24.87

Imavad püksid 1400 - 1699 ml M ISO 09.30.24.88

Imavad püksid 1400 - 1699 ml L ISO 09.30.24.89

Imavad püksid 1400 - 1699 ml XL ISO 09.30.24.90

Imavad püksid 1400 - 1699 ml XXL ISO 09.30.24.91

Imavad püksid üle 1700 ml XS-S ISO 09.30.24.93

Imavad püksid üle 1700 ml M ISO 09.30.24.94

Imavad püksid üle 1700 ml L ISO 09.30.24.95

Imavad püksid üle 1700 ml XL ISO 09.30.24.96

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond, õde,
ämmaemand (alates
16aastasel töörealisel
isikul puudub
korduva tööendi
vajadus)
(riikliku
pensionikindlustuse
seaduse §-s 7
sätestatud
vanaduspensioniiikka
jõudnud isikul
puudub esmase
tööendi vajadus)

09 Enesehoold ja -kaitsevahendid

09.30 Uriini absorbeerivad abivahendid

Ühekordsed imavad aluslinad ISO 09.30.00

Näidustus:
tõend laieneb koodile 09.21, 09.33.30

Ühekordsed imavad aluslinad 40 x 60 cm ISO 09.30.00.01

Ühekordsed imavad aluslinad 60 x 60 cm ISO 09.30.00.02

Ühekordsed imavad aluslinad 60 x 90 cm ISO 09.30.00.03

Ühekordsed imavad aluslinad 80-90 x 140-180 cm ISO 09.30.00.04

Ühekordsed imavad aluslinad 70-90 x 210 cm ISO 09.30.00.05

Ühekordsed imavad aluslinad 90 x 80 cm ISO 09.30.00.06

30 tk / kuu

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond, õde,
ämmaemand (alates
16aastasel töörealisel
isikul puudub
korduva tõendi
vajadus)
(riikliku
pensionikind-lustuse
seaduse §-s 7
sätestatud
vanaduspensioniiikka
jõudnud isikul
puudub esmase
tõendi vajadus)

09 Enesehoolde ja -kaitsevahendid

09.30 Uriini absorbeerivad abivahendid

Uriini absorbeerivad abivahendid ISO 09.30

Veekindlad madratsikatted, sh pestavad aluslinad ISO 09.30.45

Näidustus:
tõend laieneb koodile 09.21, 09.33.30

2 tk ühes kuus

Uriini absorbeerivate kehalkantavate abivahendite kinnitusvahendid ISO 09.30.39

Näidustus:
tõend laieneb koodile 09.21, 09.33.30

5 tk ühes kuus

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond, õde,
ämmaemand (alates
16aastasel tööealisel
isikul puudub
korduva tõendi
vajadus)
(riikliku
pensionikind-lustuse
seaduse §-s 7
sätestatud
vanaduspensioniiikka
jõudnud isikul
puudub esmase
tõendi vajadus)

Püksid mähkmete fikseerimiseks S ISO 09.30.39.01

Püksid mähkmete fikseerimiseks M ISO 09.30.39.02

Püksid mähkmete fikseerimiseks L ISO 09.30.39.03

Püksid mähkmete fikseerimiseks XL ISO 09.30.39.04

Püksid mähkmete fikseerimiseks XXL+ ISO 09.30.39.05

09 Enesehoolde ja -kaitsevahendid

09.33 Abivahendid pesemiseks, vannitamiseks ja duši kasutamiseks

Vanni- ja dušitoolid ISO 09.33.03

Kitsendus:
dušitoolid, -istmed, seljatoega vanniistmed, hüvitamisele ei kuulu vannid, vanniliftid ja vanni astmed

Näidustus:
isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem tasakaaluelundi funktsioonides, lihasjõu ja lihastoonuse funktsioonides, keha põhiasendi muutmisel ja käimisel. Isikud, kes vajavad kõrvalabi enda pesemisel.

1 tk kasutusaja 4a
jooksul

M / Ü

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Vanni-, duši- ja mähkimislauad ISO 09.33.12

Kitsendus:
laste pesemisalused

Näidustus:
isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu ja lihastoonuse funktsioonides, keha põhiasendi muutmisel ja käimisel. Isikud, kes vajavad täielikku kõrvalabi enda pesemisel

1 tk kasutusaja 4a
jooksul

Ü

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

09 Enesehoolde ja -kaitsevahendid

09.33 Abivahendid pesemiseks, vannitamiseks ja duši kasutamiseks

Keha pesemise või küürimise vahendid ISO 09.33.30

Niisutatud salvrätid ISO 09.33.30.01

Kitsendus:

Alkoholi – ja lõhnaainetevabad, niisutatud salvrätikud intiimpiirkonna naha puhastamiseks

Näidustus:

Isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu ja lihastoonuse funktsioonides, keha põhiasendi muutmisel ja käimisel. Isikud, kes vajavad täielikku kõrvalabi enda pesemisel.

Koodiga 09.30 tehingu teinud isik.

kogus piirhinna
ulatuses
kuus

Vajaduse tuvastaja:
varasem
eelduskoodiga
tehtud tehing

Pesukinnas ISO 09.33.30.02

Näidustus:

isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu ja lihastoonuse funktsioonides, keha põhiasendi muutmisel ja käimisel. Isikud, kes vajavad täielikku kõrvalabi enda pesemisel.

Koodiga 09.30 tehingu teinud isik.

60 tk ühes kuus

Vajaduse tuvastaja:
varasem
eelduskoodiga
tehtud tehing

Peapesumüts ISO 09.33.30.03

Kitsendus:

veevaba peapesumüts

Näidustus:

Isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu ja lihastoonuse funktsioonides, keha põhiasendi muutmisel ja käimisel. Isikud, kes vajavad täielikku kõrvalabi enda pesemisel.

Koodiga 09.30 tehingu teinud isik.

4 tk ühes kuus

Vajaduse tuvastaja:
varasem
eelduskoodiga
tehtud tehing

12 Liikumise abivahendid

12.03 Ühe käega käsitletavad käimisabivahendid

Ühe käega käsitletavad käimisabivahendid ISO 12.03

Käimiskepid ISO 12.03.03

Näidustus:

isikud, kellel on kerge või mõõdukas probleem käimisel tulenevalt lihasjõu, liigeste liikuvuse, liigeste stabiilsuse või tasakaaluelundi funktsioonides ning kes vajavad toetuspinna suurendamist või koormuse vähendamist.

Tõend laieneb koodile 12.03.06, 12.03.12, 12.03.16

1 tk kasutusaja
3a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Küünarkargud ISO 12.03.06

Näidustus:

isikud, kellel on kerge, mõõdukas või raske probleem käimisel tulenevalt lihasjõu, liigeste liikuvuse, liigeste stabiilsuse või tasakaaluelundi funktsioonides ning kes vajavad toetuspinna suurendamist või koormuse vähendamist.

Tõend laieneb koodile 12.03.03, 12.03.12, 12.03.16

2 tk kasutusaja
3a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Kaenlakargud ISO 12.03.12

Näidustus:

isikud, kellel on mõõdukas või raske probleem käimisel tulenevalt lihasjõu, liigeste liikuvuse, liigeste stabiilsuse või tasakaaluelundi funktsioonides ning kes vajavad toetuspinna suurendamist või koormuse vähendamist.

Tõend laieneb koodile 12.03.03, 12.03.06, 12.03.16

2 tk kasutusaja
3a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.03 Ühe käega käsitletavad käimisabivahendid

Ühe käega käsitletavad käimisabivahendid ISO 12.03

Harkkepid ISO 12.03.16

Kitsendus:

käimisabivahendid kolme või enama tugipunktiga ja käepideme või küünarvarretoega.

Näidustus:

isikud, kellel on mõõdukas või raske probleem käimisel tulenevalt lihasjõu, liigeste liikuvuse, liigeste stabiilsuse või tasakaaluelundi funktsioonides ning kes vajavad toetuspinna suurendamist või koormuse vähendamist.

Tõend laieneb koodile 12.03.03, 12.03.06, 12.03.12.

2 tk kasutusaja
3a jooksul

Vajaduse tuvastaja:

perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.06 Käimisabivahendid kahe käega käsitlemiseks

Käimisabivahendid kahe käega käsitlemiseks ISO 12.06

Käimisraamid ISO 12.06.03

Kitsendus:
nelja otsaga sh maksimaalselt 2 rattaga käimisraam

Näidustus:
isikud, kellel on mõõdukas või raske probleem käimisel tulenevalt lihasjõu, liigeste liikuvuse, liigeste stabiilsuse või tasakaaluelundi funktsioonides ning kes vajavad toetuspinna suurendamist või koormuse vähendamist.

Tõend laieneb koodile 12.06.06, 12.06.09, 12.06.12

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Rulaatorid ISO 12.06.06

Kitsendus:
käepidemetega, vähemalt 3 rattaga ees lükatav
käimisraam

Näidustus:
isikud, kellel on mõõdukas või raske probleem käimisel tulenevalt lihasjõu, liigeste liikuvuse, liigeste stabiilsuse või tasakaaluelundi funktsioonides ning kes vajavad toetuspinna suurendamist või koormuse vähendamist.

Tõend laieneb koodile 12.06.03, 12.06.09, 12.06.12

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Käimistoolid ISO 12.06.09

Kitsendus:
istme või istmeta keha toestav ratastel raam lastele

Näidustus:
isikud, kellel on mõõdukas või raske probleem käimisel tulenevalt lihasjõu, liigeste liikuvuse, liigeste stabiilsuse või tasakaaluelundi funktsioonides ning kes vajavad toetuspinna suurendamist või koormuse vähendamist.

Tõend laieneb koodile 12.06.03, 12.06.06, 12.06.12

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.06 Käimisabivahendid kahe käega käsitlemiseks

Käimisabivahendid kahe käega käsitlemiseks ISO 12.06

Käimislauad ISO 12.06.12

Kitsendus:

ratastel ning käsivarte toetamiseks laua või alusega käimislauad, mille lükkamisel kasutatakse ülakeha abi.

Näidustus:

isikud, kellel on mõõdukas või raske probleem käimisel tulenevalt lihasjõu, liigeste liikuvuse, liigeste stabiilsuse või tasakaaluelundi funktsioonides ning kes vajavad toetuspinna suurendamist või koormuse vähendamist.

Tõend laieneb koodile 12.06.03, 12.06.06, 12.06.09

Vajaduse tuvastaja:

perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.12 Autokohandused

Auto kohandused mootori käsitsemiseks ISO 12.12.04

Kitsendus:
käsijuhtimisseade: mehhaaniline pidur, gaas või
kombineeritud; kiiruse muutmise seotud abivahendid:
püsikiirusehoidja; pedaalide kohandused:
pedaalipikendused, vasaku jala gaasipedaal

Näidustus:
**koodidega 06.24.09, 06.24.12, 06.24.15 või 12.22.03 tehingu
teostanud isik**, kehtivat auto juhtimisõiguse luba omav
isik

1 tk kasutusaja 5a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)
ja **varasem tehtud
tehing
eelduskoodiga**

Auto kohandused käsipiduri käsitsemiseks ISO 12.12.05

Näidustus:
**koodidega 06.24.09, 06.24.12, 06.24.15 või 12.22.03 tehingu
teostanud isik**

ERITAOTLUS!

1 tk kasutusaja 5a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut ja
**varasem tehtud
tehing
eelduskoodiga**

Auto kohandused roolisüsteemi käsitsemiseks ISO 12.12.07

Kitsendus:
rooliratta kohandused: mehhaanilised hargid,
pööramisnupud ja -kangid

Näidustus:
koodiga 12.22.03 tehingu teostanud isik

ERITAOTLUS!

1 tk kasutusaja 5a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut ja
**varasem tehtud
tehing
eelduskoodiga**

12 Liikumise abivahendid

12.12 Autokohandused

Mootorsõidukite turvavööd ja -rakmed ISO 12.12.09

Kitsendus:
turvavööd ja kinnitusvahendid ratastoolis reisija turvalisuse tagamiseks

Näidustus:
koodidega 12.22, 12.23, 12.27.07 või 18.09.21 tehingu teostanud isik

ERITAOTLUS !

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni meeskond,
füsioterapeut ja
varasem tehtud tehing eelduskoodiga

Erikonstruksiooniga autoistmed ja -padjad ISO 12.12.12

Kitsendus:
laste turvatoolid

Näidustus:
puudega laps

ERITAOTLUS!

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni meeskond,
füsioterapeut

Abivahendid ratastoolis istuva inimese sõidukisse või sealt välja tõstmiseks ISO 12.12.18

Kitsendus:
tõstesüsteemid; sõidukisse paigaldatud kaldteed ning tõsteplatvormid

Näidustus:
koodidega 12.22, 12.23, 12.27.07 või 18.09.21 tehingu teostanud isik

ERITAOTLUS!

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni meeskond,
füsioterapeut ja
varasem tehtud tehing eelduskoodiga

12 Liikumise abivahendid

12.18 Jalgrattad

kolmerattalised jalgrattad pedaalidega ISO 12.18.06

Kolmerattalised jalgrattad pedaalidega ISO 12.18.06.02

Kitsendus:

3-rattalised kohandamisvõimaluste ja lisadega jalgrattad

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(tuvastatud puudega
lapsel puudub
korduv tõendi
vajadus)

12 Liikumise abivahendid

12.22 Käsiratastoolid

Käsiratastoolid ISO 12.22

Kahekäeratastoolid - aktiivsusgrupp I ISO 12.22.03.01

Kitsendus:

- kasutus keskmiselt 1-5 päeva nädalas, 3- 5h päevas, valdavalt ühes liikumiskeskkonnas, valdavalt siseruumides, sh võib kasutaja olla ratastoolis transporditav
- on suuteline või võimeline iseseisvalt liikuma ainult tasasel pinnal, ületama siseruumides minimaalseid takistusi (lävepakud jm), väliskeskkonnas võib vajada kõrvalabi
- on suuteline või võimeline liikuma vaid aeglase tempoga, kuni 500m
- vajab valdavalt kõrvalabi ratastooliga liikumisel, siirdumisel, ebatasasuste ületamisel, ratastooli siirdamisel autosse
- võib kasutada lisaks proteese, käimisraami, karke ja/või keppi
- transporttool või standardratastool

Näidustus:

isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu, lihastoonuse, tahtmatute ja tahtlike liigutuste kontrollimise funktsioonides.

Isikud, kellel esineb mõõdukas, raske või täielik probleem käimisel ja erinevates keskkondades liikumisel.

Isikud, kes vajavad ratastooliga liikumisel saatja abi.

Isikud, kellel võib olla lühiajaline ratastooli kasutusvajadus.

v.a isikud, kes on teostanud tehingu koodiga 12.22.09

1 tk kasutusaja 6a
jooksul

Ü

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.22 Kahekäeratastoolid

Kahekäeratastoolid - aktiivsusgrupp II ISO 12.22.03.02

Kitsendus:

- kasutus keskmiselt vähemalt 5 päeva nädalas, vähemalt 5-8h päevas, vähemalt kahes liikumiskeskkonnas, regulaarselt nii siseruumides kui ka väliskeskkonnas
- on suuteline või võimeline iseseisvalt ületama minimaalseid takistusi (uksepiidad, madalad äärekivid, kaldteed jm)
- on suuteline või võimeline liikuma ratastoolis keskmise tempoga, 500m kuni 1 km
- siseruumides liigub iseseisvalt, vajab osalist kõrvalabi või juhendamist väliskeskkonnas liikumisel, siirdumisel, ebatasasuste ületamisel, ratastooli siirdamisel autosse
- võib kasutada lisaks proteese, käimisraami, karke ja/või keppi
- poolaktiivratastool

Näidustus:

isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu, lihastoonuse, tahtmatute ja tahtlike liigutuste kontrollimise funktsioonides.

Isikud, kellel esineb mõõdukas, raske või täielik probleem käimisel ja erinevates keskkondades liikumisel.

Isikud, kes vajavad ratastoolile individuaalseid kohandusi tulenevalt füüsilistest seisundist.

Isikud, kellel esineb ülajäsemete jõudluse langus ja/või liigesliikuvuse langus ning kes vajavad kergema juhitavusega ratastooli.

Isikud, kes on suutelised iseseisvalt ratastooliga liikuma.

v.a isikud, kes on teostanud tehingu koodiga 12.22.09

Vajaduse tuvastaja:

perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.22 Kahekäeratastoolid

Kahekäeratastoolid - aktiivsusgrupp III ISO 12.22.03.03

Kitsendus:

- kasutus igapäevaselt, vähemalt 8h päevas, vähemalt kolmes liikumiskeskkonnas, iseseisvalt siseruumides ja väliskeskkonnas
- on suuteline või võimeline iseseisvalt ületama kõik standardsed takistused (uksepiidad, äärekivid, kaldteed jm)
- on suuteline või võimeline liikuma ratastoolis nii aeglase, keskmise kui kiire tempoga, 1 km ja rohkem
- ratastooliga liikumisel üldiselt iseseisev, võib vajada osalist kõrvalabi siirdumisel, ebatasasuste ületamisel ja ratastooli siirdamisel autosse
- ei kasuta täiendavaid liikumisabivahendeid
- aktiivratastool rohkete lisade ja reguleerimisvõimalusega

Näidustus:

isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu, lihastoonuse, tahtmatute ja tahtlike liigutuste kontrollimise funktsioonides.

Isikud, kellel esineb mõõdukas, raske või täielik probleem käimisel ja erinevates keskkondades liikumisel.

Isikud, kes vajavad ratastoolile individuaalseid kohandusi.

Isikud, kellel esineb ülajäsemete jõudluse ja/või liigesliikuvuse langus ning kes vajavad kergema juhitavusega ratastooli.

Isikud, kes liiguvad ratastooliga iseseisvalt erinevates keskkondades.

v.a isikud, kes on teostanud tehingu koodiga 12.22.09

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.22 Käsiratastoolid

Kahikäeratastoolid - aktiivsusgrupp IV ISO 12.22.03.04

Kitsendus:

- kasutus igapäevaselt, vähemalt 8h päevas, vähemalt kolmes liikumiskeskkonnas, iseseisvalt siseruumides ja väliskeskkonnas
- on suuteline või võimeline iseseisvalt ületama kõik standardsed takistused (uksepiidad, äärekivid, kaldteed jm)
- on suuteline või võimeline liikuma ratastoolis nii aeglase, keskmise kui kiire tempoga, 1 km ja rohkem
- iseseisev ratastooliga liikumisel, siirdumisel, ebatasasuste ületamisel ja ratastooli siirdamisel autosse
- ei kasuta täiendavaid liikumisabivahendeid
- tehingu tegemise hetkel osaleb tööturul (töötamise registrisse kantud isik, Eesti Töötukassas töötuna või tööotsijana registreeritud isik) või omandab alus-, põhi-, kesk- või kõrgharidust
- ülikerge ja funktsionaalne aktiivratastool väheste lisade ja reguleerimisvõimalusega

Näidustus:

isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu, lihastoonuse, tahtmatute ja tahtlike liigutuste kontrollimise funktsioonides.

Isikud, kellel esineb mõõdukas, raske või täielik probleem käimisel ja erinevates keskkondades liikumisel.

Isikud, kes vajavad ratastoolile individuaalseid kohandusi.

Isikud, kellel esineb ülajäsemete jõudluse ja/või liigesliikuvuse langus ning kes vajavad kergema juhitavusega ratastooli.

Isikud, kes liiguvad ratastooliga iseseisvalt erinevates keskkondades.

v.a isikud, kes on teostanud tehingu koodiga 12.22.09

Vajaduse tuvastaja:

perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.22. Käsiratastoolid

Ühekäeratastoolid ISO 12.22.09

Ühekäeratastoolid - aktiivsusgrupp I ISO 12.22.09.01

Kitsendus:

- kasutus keskmiselt 1-5 päeva nädalas, 3- 5h päevas, valdavalt ühes liikumiskeskkonnas, valdavalt siseruumides, sh võib kasutaja olla ratastoolis transportitav
- on suuteline või võimeline iseseisvalt liikuma ainult tasasel pinnal, ületama siseruumides minimaalseid takistusi (lävepakud jm), väliskeskkonnas võib vajada kõrvalabi
- on suuteline või võimeline liikuma vaid aeglase tempoga, kuni 500m
- vajab valdavalt kõrvalabi ratastooliga liikumisel, siirdumisel, ebatasasuste ületamisel, ratastooli siirdamisel autosse
- võib kasutada lisaks proteese, käimisraami, karke ja/või keppi
- transporttool või standardratastool

Näidustus:

Isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu, lihastoonuse, tahtmatute ja tahtlike liigutuste kontrollimise funktsioonides.

v.a isikud, kes on teostanud tehingu koodiga 12.22.03

1 tk kasutusaja 6a
jooksul

Ü

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.22. Käsiratastoolid

Ühekäeratastoolid - aktiivsusgrupp II ISO 12.22.09.02

Näidustus:

- kasutus keskmiselt vähemalt 5 päeva nädalas, vähemalt 5-8h päevas, vähemalt kahes liikumiskeskonnas, regulaarselt nii siseruumides kui ka väliskeskonnas
- on suuteline või võimeline iseseisvalt ületama minimaalseid takistusi (uksepiidad, madalad äärekivid, kaldteed jm)
- on suuteline või võimeline liikuma ratastoolis keskmise tempoga, 500m kuni 1 km
- siseruumides liigub iseseisvalt, vajab osalist kõrvalabi või juhendamist väliskeskonnas liikumisel, siirdumisel, ebatasasuste ületamisel, ratastooli siirdamisel autosse
- võib kasutada lisaks proteese, käimisraami, karke ja/või keppi
- poolaktiivratastool

Näidustus:

isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu, lihastoonuse, tahtmatute ja tahtlike liigutuste kontrollimise funktsioonides.

Isikud, kellel esineb mõõdukas, raske või täielik probleem käimisel ja erinevates keskkondades liikumisel.

Isikud, kes vajavad kergema juhitudusega ratastooli.

isikud, kes vajavad ratastoolile tulenevalt oma füüsilisest seisundist individuaalseid kohandusi.

Isikud, kes on suutelised ratastooli juhtima vaid ühe käe abil.

v.a isikud, kes on teostanud tehingu koodiga 12.22.03

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.22. Käsiratastoolid

Ühekäeratastoolid - aktiivsusgrupp III ISO 12.22.09.03

Kitsendus:

- kasutus igapäevaselt, vähemalt 8h päevas, vähemalt kolmes liikumiskeskkonnas, iseseisvalt siseruumides ja väliskeskkonnas
- on suuteline või võimeline iseseisvalt ületama kõik standardsed takistused (uksepiidad, äärekivid, kaldteed jm)
- on suuteline või võimeline liikuma ratastoolis nii aeglase, keskmise kui kiire tempoga, 1 km ja rohkem
- ratastooliga liikumisel üldiselt iseseisev, võib vajada osalist kõrvalabi siirdumisel, ebatasasuste ületamisel ja ratastooli siirdamisel autosse
- ei kasuta täiendavaid liikumisabivahendeid
- aktiivratastool rohkete lisade ja reguleerimisvõimalusega

Näidustus:

isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu, lihastoonuse, tahtmatute ja tahtlike liigutuste kontrollimise funktsioonides.

Isikud, kellel esineb mõõdukas, raske või täielik probleem käimisel ja erinevates keskkondades liikumisel.

Isikud, kes vajavad ratastoolile individuaalseid kohandusi.

Isikud, kes on suutelised ratastooli juhtima vaid ühe käe abil.

v.a isikud, kes on teostanud tehingu koodiga 12.22.03

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.22. Käsiratastoolid

Ühekäeratastoolid - aktiivsusgrupp IV ISO 12.22.09.04

Kitsendus:

- kasutus igapäevaselt, vähemalt 8h päevas, vähemalt kolmes liikumiskeskkonnas, iseseisvalt siseruumides ja väliskeskkonnas
- on suuteline või võimeline iseseisvalt ületama kõik standardsed takistused (uksepiidad, äärekivid, kaldteed jm)
- on suuteline või võimeline liikuma ratastoolis nii aeglase, keskmise kui kiire tempoga, 1 km ja rohkem
- iseseisev ratastooliga liikumisel, siirdumisel, ebatasasuste ületamisel ja ratastooli siirdamisel autosse
- ei kasuta täiendavaid liikumisabivahendeid
- tehingu tegemise hetkel osaleb tööturul (töötamise registrisse kantud isik, Eesti Töötukassas töötuna või tööotsijana registreeritud isik) või omandab alus-, põhi-, kesk- või kõrgharidust
- ülikerge ja funktsionaalne aktiivratastool väheste lisade ja reguleerimisvõimalusega

Näidustus:

isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu, lihastoonuse, tahtmatute ja tahtlike liigutuste kontrollimise funktsioonides.

Isikud, kellel esineb mõõdukas, raske või täielik probleem käimisel ja erinevates keskkondades liikumisel.

Isikud, kes vajavad ratastoolile individuaalseid kohandusi.

Isikud, kellel esineb ülajäsemete jõudluse ja/või liigesliikuvuse langus ning kes vajavad kergema juhitavusega ratastooli.

Isikud, kes liiguvad ratastooliga iseseisvalt erinevates keskkondades.

Isikud, kes juhivad iseseisvalt autot.

Isikud, kes on suutelised ratastooli juhtima vaid ühe käe abil.

v.a isikud, kes on teostanud tehingu koodiga 12.22.03

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.22. Käsiratastoolid

Abistaja juhitud käsiratastoolid ISO 12.22.18

Kitsendus:

passiivratastoolid, täieliku kõrvalabi vajadusega kasutajale

Näidustus:

isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu, lihastoonuse, tahtmatute ja tahtlike liigutuste kontrollimise funktsioonides.

Isikud, kellel esineb mõõdukas, raske või täielik probleem käimisel ja erinevates keskkondades liikumisel.

Isikud, kes vajavad ratastoolile individuaalseid kohandusi ja asendi muutmise võimalusi.

Isikud, kellel esineb ülajäsemete jõudluse ja/või liigesliikuvuse langus ning kes ei ole suutelised iseseisvalt ratastooli juhtima.

Isikud, kes on ADL tegevustes igati abistatavad.

Vajaduse tuvastaja:

perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.23 Elektrilised ratastoolid

Invarollerid ISO 12.23.03

Kitsendus:

elektrilised kolme- või neljarattalised käsijuhtimisega invarollerid. kasutus vähemalt 5 päeva nädalas valdavalt väliskeskkonnas.

Näidustus:

isikud, kellel on raske või täielik probleem tasakaalu, koormustaluvuse, liigete liikuvuse, lihasjõu funktsioonides.

Isikud, kellel esineb raske või täielik probleem käimisel.

- v.a isikud, kellel on raske või täielik probleem teadvuse funktsioonides, orienteerumiskompleksides või kõrgemates kognitiivsetes, mälu funktsioonides või tähelepanu koondamises funktsioonides.
- v.a Isikud, kellel esineb raskekujuline väljendunud kognitiivse häirega psüühika-, isiksuse- või käitumishäire või mõõdukas või raske vaimne alaareng, mis tõendi väljastaja hinnangul alandab juhtimisvõimet ja mõjutab ohutu sõitmise võimet.
- v.a isikud, kellel esineb alkoholi, narkootiliste, psühhotroopsete ja teiste sõltuvust tekitavate ainete liig- või kuritarvitamine.
- v.a isikud, kellel on raske või täielik probleem nägemiskompleksides
- v.a isikud, kellel esineb raske või täielik probleem mootorsete reflekside funktsioonides, nt. sihtliigutustel süvenev treemor.
- v.a isikud, kellel esineb raske või täielik probleem enda ühest kohast teise nihutamise või kehasendi säilitamisega
- v.a isikud, kellel esineb mõlema käe kasutamise raske või täielik probleem
- v.a isikud, kes on teostanud tehingu koodiga 12.23.06

ERITAOTLUS!

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut

12 Liikumise abivahendid

12.23 Elektrilised ratastoolid

Elektrilised ratastoolid ISO 12.23.06

Elektrilised ratastoolid - aktiivsusgrupp I ISO 12.23.06.01

Kitsendus:

- kasutus keskmiselt 1-5 päeva nädalas, 1- 5h päevas, valdavalt ühes liikumiskeskkonnas, valdavalt siseruumides või väliskeskkonnas mitterõudlikul pinnasel (tasane, ühtlase kattega tee jm)
- füüsiline seisund ei sea istmele ja reguleerimisfunktsioonidele erinõudeid (standardkomplektus)
- võib kasutada lisaks manuaalset ratastooli, sh võimekus kõndida lühikest vahemaad kasutades käimisraami, karke ja/või keppi
- elektrilise mootorjuhtimisega ratastoolid

Näidustus:

isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu, lihastoonuse, tahtmatute ja tahtlike liigutuste kontrollimise funktsioonides.

Isikud, kellel esineb mõõdukas, raske või täielik probleem käimisel ja pikemate vahemaade läbimisel manuaalse ratastooliga.

Isikud, kellel esineb mõõdukas, raske või täielik ülajäsemete jõudluse ja/või liigesliikuvuse langus.

Isikud, kes võivad kasutada ka alternatiivseid liikumisabivahendeid lühemate vahemaade läbimiseks.

Isikud, kes on suutelised istumisasendit säilitama ega vaja erikohandusi abivahendile.

v.a isikud, kellel esineb alkoholi, narkootiliste, psühhotropsete ja teiste sõltuvust tekitavate ainete liig- või kuritarvitamine.

v.a isikud, kes on teostanud tehingu koodiga 12.23.03

v.a. raske või sügava nägemispuudega isik

1 tk kasutusaja 7a
jooksul

Ü

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut

12 Liikumise abivahendid

12.23 Elektrilised ratastoolid

Elektrilised ratastoolid - aktiivsusgrupp II **ISO 12.23.06.02**

Kitsendus:

- kasutus keskmiselt vähemalt 5 päeva nädalas, vähemalt 5h päevas, vähemalt kahes liikumiskeskonnas, siseruumides ning väliskeskonnas keskmise nõudlikkusega pinnasel (võivad esineda pinnase vaheldumine, vähesed takistused jm.)
- füüsiline seisund seab vähesel määral erinõudeid istmele ja reguleerimisfunktsioonidele (1-2 elektrilist lisafunktsiooni ning kliendi vajadusest lähtuvalt standardkompleksuse täiendamine või muutmine)
- lühemate vahemaade läbimiseks võib kasutada manuaalset ratastooli
- elektrilise mootorjuhtimisega ratastoolid

Näidustus:

Isikud, kellel on mõõdukas, raske või täielik probleem lihasjõu, lihastoonuse, tahtmatute ja tahtlike liigutuste kontrollimise funktsioonides.

Isikud, kellel esineb raske või täielik probleem käimisel ja erinevates keskkondades liikumisel manuaalse ratastooliga.

Isikud, kes vajavad ratastoolile individuaalseid kohandusi ja/või reguleerimisfunktsioone.

Isikud, kellel esineb ülajäsemete jõudluse ja/või liigesliikuvuse langus.

Isikud, kes liiguvad elektrilise ratastooliga iseseisvalt erinevates keskkondades.

v.a isikud, kes on teostanud tehingu koodiga 12.23.03

v.a. raske või sügava nägemispuudega

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.23 Elektrilised ratastoolid

Aktiivsusgrupp III ISO 12.23.06.03

Kitsendus:

- kasutus igapäevaselt, vähemalt 8h päevas, vähemalt kolmes liikumiskeskkonnas, siseruumides ning väliskeskkonnas nõudlikul pinnasel (mitmete tõusude ja langustega, künklik või auklik pinnas, metsarajad, kaldteed, äärekiivid jm)
- füüsiline seisund seab istmele ja reguleerimisfunktsioonidele erinõudeid (võib vajada kõiki elektrilisi lisafunktsioone, erilahendust ratastooli juhtimiseks ning kliendi vajadusest lähtuvalt standardkompleksuse täiendamine või muutmine)
- ei kasuta reeglina täiendavaid liikumisabivahendeid, võib kasutada manuaalset ratastooli vajadusel elektriliste lisadega
- elektrilise mootorjuhtimisega ratastoolid

Näidustus:

isikud, kellel on raske või täielik probleem lihaskõuet, lihastoonuse, tahtmatute ja tahtlike liigutuste kontrollimise funktsioonides.
Isikud, kellel esineb raske või täielik probleem käimisel ja erinvates keskkondades liikumisel manuaalse ratastooliga.
Isikud, kellel esineb probleeme istumisasendi säilitamisega.
Isikud, kes vajavad elektrilisele ratastoolile mitmeid individuaalseid kohandusi ja/või reguleerimisfunktsioone.
Isikud, kellel esineb raske või täielik probleem ülajäsemete jõudluse ja/või liigesliikuvuse languse osas

v.a isikud, kellel esineb alkoholi, narkootiliste, psühhotropsete ja teiste sõltuvust tekitavate ainete liig- või kuritarvitamine.

v.a isikud, kes on teostanud tehingu koodiga 12.23.03
v.a. raske või sügava nägemispuudega isik

ERITAOTLUS!

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.24 Ratastoolide tarvikud

Ratastoolide varuosad ISO 12.24

Ratastoolide rehvid ja rattad ISO 12.24.21

Näidustus:
koodidega 12.22.03, 12.22.09, 12.22.18, 12.23.03, 12.23.06
müügitehingu teinud isik

2 tk kasutusaja 1a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
varasem tehtud
müügitehing
eelduskoodiga

Akud ja akulaadijad ISO 12.24.24

Näidustus:
koodidega 12.22.03, 12.22.09, 12.22.18, 12.23.03, 12.23.06
müügitehingu teinud isik

2 tk kasutusaja 2a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
varasem tehtud
müügitehing
eelduskoodiga

Ratastoolirihmad ISO 12.24.30

Näidustus:
koodidega 12.22.03, 12.22.09, 12.22.18, 12.23.03, 12.23.06
müügitehingu teinud isik

2 tk kasutusaja 3a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
varasem tehtud
müügitehing
eelduskoodiga

Muud ratastooli varuosad ISO 12.24.00

Kitsendus:
kõik muud varuosad va. rehvid, rattad, akud, akulaadijad
ja ratastoolirihmad

Näidustus:
koodidega 12.22.03, 12.22.09, 12.22.18, 12.23.03, 12.23.06
müügitehingu teinud isik

kogus piirhinna
ulatuses
1 kalendriaasta
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
varasem tehtud
müügitehing
eelduskoodiga

Treppironijad ISO 12.24.39

Kitsendus:
seade, mis võimaldab ratastoolis olevat inimest
transportida treppidel erinevate tasapindade vahel

Näidustus:
koodidega 12.22 või 12.23.06 teinud isik

1 tk kasutusaja
7a jooksul

Ü

Vajaduse tuvastaja:
varasem tehtud
müügitehing
eelduskoodiga

12 Liikumise abivahendid

12.27 Muud sõiduriistad

Kärud ISO 12.27.07.00

Kitsendus:

Individaalsete kohandamisvõimalustega kärud iste koos toa- või õueraamiga

Näidustus:

Isik, kellel esineb raske või täielik probleem isteasendi säilitamisel ja korrigeerimisel ning erinevates keskkondades liikumisel. Isik, kellel on raske või täielik probleem teadvuse funktsioonides või orienteerumisfunktsioonides. Isik, kellel esineb raskekujuline väljendunud kognitiivse häirega psüühika-, isiksuse- või käitumishäire või mõõdukas või raske vaimne alaareng

Tõend laieneb koodile 18.09.21

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi vajadus puudub)

Toaraam ISO 12.27.07.01

Kitsendus:

lisaraam kärule või eriistmele

Näidustus:

koodidega 12.27.07.00 või 18.09.21 tehingu teinud isik

v.a koodiga 12.27.07.02 tehingu teostanud isik

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi vajadus puudub) ja varasem tehtud tehing eelduskoodiga

Õueraam ISO 12.27.07.02

Kitsendus:

lisaraam kärule või eriistmele

Näidustus:

koodidega 12.27.07.00 või 18.09.21 tehingu teinud isik

v.a koodiga 12.27.07.01 tehingu teostanud isik

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi vajadus puudub) ja varasem tehtud tehing eelduskoodiga

12 Liikumise abivahendid

12.31 Siirdumis- ja teisaldamisabivahendid

Libistamislaud ja -matid ISO 12.31.03

Libistamislaud ISO 12.31.03.01

Näidustus:
isikud, kellel on raske või täielik probleem siirdumisel

1 tk kasutusaja 4a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Libilinad ISO 12.31.03.02

Kitsendus:
libilinad- ja kindad

Näidustus:
Isikud, kellel on raske või täielik probleem siirdumisel

2 tk kasutusaja 2a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Teisaldatavad käsipuud tõusmiseks ISO 12.31.09

Kitsendus:
voodiohjad jalaga, voodile kinnitatavad käsipuud

Näidustus:
v.a koodiga 18.12.10 teostanud isikud

1 tk kasutusaja 6a
jooksul

Ü

Vajaduse tuvastaja:
perearst, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.31 Siirdumis- ja teisaldamisabivahendid

Tõsterihmad ja -rakmed ISO 12.31.15

Kitsendus:
tõstevööd koduhoolduses kood ei sisalda linge,
tõsteraame

1 tk kasutusaja 4a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

12 Liikumise abivahendid

12.36 Tõstmisabivahendid

Lingtõstukid ISO 12.36.03

Kitsendus:
lingtõstuk linguga

Näidustus:
Isikud, kellel on täielik probleem keha põhiasendi muutmisel ja siirdumisel.

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Lingtõstuki kehatoed ISO 12.36.21

Kitsendus:
lisaling lingtõstukile

Näidustus:
isikud, kellel on täielik probleem keha põhiasendi muutmisel ja siirdumisel.
koodiga 12.36.03 tehingu teostanud isik

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub) ja
tehtud tehing
eelduskoodiga

12 Liikumise abivahendid

12.39 Orienteerumise abivahendid

Valged kepid ISO 12.39.03

Näidustus:

Isikud, kellel on raske või täielik probleem nägemisfunktsioonides.

6 tk kasutusaja 4a
jooksul

Vajaduse tuvastaja
puudub ehk tõendit
esitama ei pea

Juhtkoer ISO 12.39.00

Kitsendus:

Kahe aasta jooksul makstakse summa välja kolmes etapis (vastavalt teenuse kirjeldusele)

Näidustus:

Raske ja sügava nägemispuudega alates 16eluaastast tööealised isikud või riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isikud

1 tk kasutusaja 8a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
eritaotluse alusel
hinnatav

ERITAOTLUS!

Juhtkoera I etapp ISO 12.39.00.01

Kitsendus:

Etapp sisaldab: kutsika väljavalimist, soetamist, kasvuperesse paigutamist ja kasvatust

Näidustus:

Raske ja sügava nägemispuudega alates 16eluaastast tööealised isikud või riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isikud

kasutusaeg 1a

Vajaduse tuvastaja:
eritaotluse alusel
hinnatav

12 Liikumise abivahendid

12.39 Orienteerumise abivahendid

Juhtkoera II etapp ISO 12.39.00.02

Kitsendus:

Etapp sisaldab: koera väljaõppega seotud koolitus-, toidu ja veterinaarkulusid

Näidustus:

Raske ja sügava nägemispuudega alates 16eluaastast töörealised isikud või riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isikud

kasutusaeg
6 kuud

Vajaduse tuvastaja:
eritaotluse alusel
hinnatav

Juhtkoera III etapp ISO 12.39.00.03

Kitsendus:

Etapp sisaldab: koera ja juhtkoera kasutaja kokkuõpet ja kokkuõppe eksami sooritamist

Näidustus:

Raske ja sügava nägemispuudega alates 16eluaastast töörealised isikud või riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isikud

kasutusaeg
6 kuud

Vajaduse tuvastaja:
eritaotluse alusel
hinnatav

Veterinaarkulud ISO 12.39.00.04

Kitsendus:

hammaste raviga seotud kulu, parasiitide põhjustatud ravi, krooniliste haiguste ravi, pärilikke ja kaasasündinud haiguste ravi, kaitsesüstimid, küünte lõikamised, kõrvade puhastamised jne.

Näidustus:

koodiga 12.39.00 tehingu teostanud isik või kokkuõppe eksami läbinud isik ja kes on teinud tehingu koodiga 12.39.00.07

kogus piirhinna
ulatuses kahe aasta
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
eritaotluse alusel
hinnatav

12 Liikumise abivahendid

12.39 Orienteerumise abivahendid

Erakorralised veterinaarkulud ISO 12.39.00.05

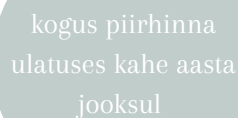
Kitsendus:

Erakorralised meditsiinilised sekkumised, mida ei kata kindlustus või üle 7 a juhtkoeratele erakorraliste kulude katmiseks

Näidustus:

koodiga 12.39.00 tehingu teostanud isik või kokkuõppe eksami läbinud isik ja kes on teinud tehingu koodiga 12.39.00.07

ERITAOTLUS!

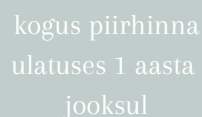
kogus piirhinna
ulatuses kahe aasta
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
eritaotluse alusel
hinnatav

Treeningpäev ISO 12.39.00.06

Näidustus:

koodiga 12.39.00 tehingu teostanud isik või kokkuõppe eksami läbinud isik ja kes on teinud tehingu koodiga 12.39.00.07

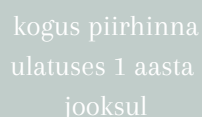
kogus piirhinna
ulatuses 1 aasta
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
eritaotluse alusel
hinnatav

Lemmikloomakindlustus ISO 12.39.00.07

Näidustus:

koodiga 12.39.00 tehingu teostanud isik või kokkuõppe eksami läbinud isik

kogus piirhinna
ulatuses 1 aasta
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
eritaotluse alusel
hinnatav

Juhtkoera teenuselt väljumine ISO 12.39.00.08

Näidustus:

koodiga 12.39.00 tehingu teostanud isik või kokkuõppe eksami läbinud isik

1 kord kasutusaja
8a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
eritaotluse alusel
hinnatav

18 Kodu ja muude ruumide sisustus ja kohandused

18.03 Lauad

Voodilauad ISO 18.03.15

Kitsendus:

voodil, voodi kohal ja kõrval kasutamiseks mõeldud lauad, kood ei sisalda voodi kandikuid

Näidustus:

Isikud, kes on voodikesksed ja kasutavad elektrilise funktsiooniga voodeid. Isikud, kellel on raske või täielik probleem keha põhiasendi muutmisel ning siirdumisel.

Vajaduse tuvastaja:

perearst, üldarst, arst-resident, eriarst, rehabilitatsiooni meeskond, füsioterapeut, tegevusterapeut (korduv tõendi vajadus puudub)

18 Kodu ja muude ruumide sisustus ja kohandused

18.09 Istemööbel

Eriistmed ISO 18.09.21

Eriistmed - kategooria I ISO 18.09.21.01

Kitsendus:

väheste kohandamisvõimalustega istmed, vaakumpadjad ja kiilud istumisasendi korrigeerimiseks

Näidustus:

Isikud, kellel esineb mõõdukas, raske või täielik probleem kehatüve lihaste jõu ja lihastoonuse funktsioonides ning kes ei suuda iseseisvalt istetasendit säilitada

Vajaduse tuvastaja:

eriarst, rehabilitatsiooni meeskond, füsioterapeut, tegevusterapeut (korduv tõendi vajadus puudub)

18 Kodu ja muude ruumide sisustus ja kohandused

18.09 Istemööbel

Eriistmed - kategooria II **ISO 18.09.21.02**

Kitsendus:

toas või õues kasutatavad, sh. alusraamiga istmed istumisasendi individuaalseks korrigeerimiseks, istmel on mõõtude reguleerimise võimalus ning istme kohandamise võimalus toetava lisavarustusega

Näidustus:

isikud, kellel esineb raske või täielik probleem kehatüve lihaste jõu ja lihastoonuse funktsioonides ning kes ei suuda iseseisvalt istesendit säilitada. Isikud kes vajavad mitmeid individuaalseid kohandusi istumisasendi saavutamiseks, säilitsamiseks ning korrigeerimiseks.

Tõend laieneb koodile 12.27.07.00

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Eriistmed (individuaalne) - kategooria III **ISO 18.09.21.03**

Kitsendus:

tellimusmeditsiiniseade.
Individuaalselt valmistatud eristmed

Näidustus:

isikud, kellel esineb täielik probleem kehatüve lihaste jõu ja lihastoonuse funktsioonides ning kes ei suuda püsivalt iseseisvat istesendit säilitada. Isikud kes ei suuda iseseisvalt istuda/püsida istumisasendis ning kellel on tekkinud/tekkimas ulatuslikud deformatsioonid.

tõend laieneb koodile 12.27.07.00

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

18 Kodu ja muude ruumide sisustus ja kohandused

18.10 Lisavarustus ratastoolidele

Seljatoed ISO 18.10.03

Kitsendus:
ratastooli seljatoed ja lumbaarpadjad

Näidustus:
koodiga 12.22, 12.23 tehingu teostanud isik

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Ratastoolipadjad ISO 18.10.06

Kitsendus:
padjad ja alused ratastooliistmele asetamiseks, mitte
lamatiste vastased

Näidustus:
ratastooli kasutaja, kes vajab ratastooliga
liikumiseks mitte lamatiste vastast istmepatja.
koodiga 12.22, 12.23 tehingu teostanud isik.

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub) ja
varasem tehtud
tehing
eelduskoodiga

18 Kodu ja muude ruumide sisustus ja kohandused

18.12 Voodid

Elektrilise reguleerimisega voodid ISO 18.12.10

Kitsendus:
vähemalt 4-osalise elektrilise reguleerimisega funktsionaalvoodi, koos voodipiirete ja voodiohjaga

Näidustus:
isikud, kellel on raske või täielik probleem keha põhiasendi muutmisel ning kes vajavad kõrvalabi siirdumisel.

Tõend laieneb koodile 12.31.03.02 ja 18.03.15

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

18 Kodu ja muude ruumide sisustus ja kohandused

18.18 Toetusabivahendid

Toetusabivahendid ISO 18.18

Tugikäepidemed ISO 18.18.06

Näidustus:

isikud, kellel on kerge või mõõdukas probleem tasakaalu funktsioonides ning kellel on kodus liikumisel ja keha pöörasendi muutmisel vajalik kasutada lisatuge.

3 tk kasutusaja 4a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Hingedega tugipuud ja käetoed ISO 18.18.11

Näidustus:

isikud, kellel on kerge või mõõdukas probleem tasakaalu funktsioonides ning kellel on kodus liikumisel ja keha pöörasendi muutmisel vajalik kasutada lisatuge.

2 tk kasutusaja 6a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

18 Kodu ja muude ruumide sisustus ja kohandused

18.30 Vertikaalkonveierid

Kaasaskantav kaldtee ISO 18.30.15

Näidustus:
üks suur/lai kaldtee või kahe eraldi kaldteega
(komplekt)

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.03 Optilised abivahendid

Valgusfiltrid ISO 22.03.03

Kitsendus:
filterprillid, meditsiinilised valgusfiltrid, sh prillidele paigaldatavad klipid

Näidustus:
nägemisteravus paremini nägevas silmas koos korrektsiooniga 0.3 või alla selle, lastel 0,5 ja/või silmade vaateväli kitsam kui 30 kraadi

1 paar kasutusaja
2a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
optometrist,
silmaarst

Prilliklaasid ISO 22.03.06

Prilliklaasid Dsph, cyl ISO 22.03.06.01

Näidustus:
Isikud, kellel esineb raske või täielik probleem nägemisfunktsioonides. Nägemisteravus paremini nägevas silmas koos korrektsiooniga 0.3 või alla selle, lastel 0,5 ja/või silmade vaateväli kitsam kui 30 kraadi

2 paari kasutusaja
2a jooksul.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
optometrist,
silmaarst

Prillidesse monteeritud optilised süsteemid ISO 22.03.06.02

Kitsendus:
prisma-prillid, luuprillid

Näidustus:
Isikud, kellel esineb raske või täielik probleem nägemisfunktsioonides. Nägemisteravus paremini nägevas silmas koos korrektsiooniga 0.3 või alla selle, lastel 0,5 ja/või silmade vaateväli kitsam kui 30 kraadi

2 paari kasutusaja
2a jooksul.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
optometrist,
silmaarst

Suurendusklaasid ISO 22.03.09

Kitsendus:
alates 3x suurendusega luubid valgustusega, sisseehitatud valgustusega või valgustuseta

Näidustus:
nägemisteravus paremini nägevas silmas koos korrektsiooniga 0.3 või alla selle, lastel 0,5 ja/või silmade vaateväli kitsam kui 30 kraadi

2 tk kasutusaja
3a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
optometrist,
silmaarst

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.03 Optilised abivahendid

Binoklid ja teleskoobid ISO 22.03.12

Näidustus:

nägemisteravus paremini nägevas silmas koos
korrektsiooniga 0.3 või alla selle, lastel 0,5 ja/või silmade
vaateväli kitsam kui 30 kraadi

ERITAOTLUS!

1 tk kasutusaja 3a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
optometrist,
silmaarst

Suurendavad videosüsteemid, sh kaasaskantavad ISO 22.03.18

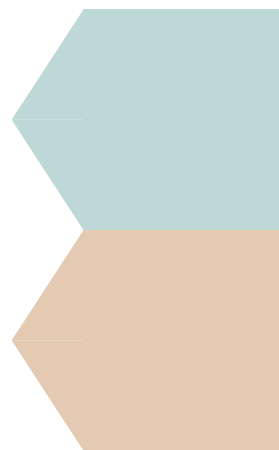
Näidustus:

nägemisteravus paremini nägevas silmas koos
korrektsiooniga 0.3 või alla selle, lastel 0,5 ja/või silmade
vaateväli kitsam kui 30 kraadi

1 tk kasutusaja 5a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
optometrist,
silmaarst

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.06 Kuulmisabivahendid

Kommunikatsioonivõimendid ISO 22.06.06

Kitsendus:
riiete külge kinnitatavad või kaelas kantavad
helivõimendusseadmed

Näidustus:
Isikud, kellel esineb probleem välis-, kesk- ja/või
sisekõrva struktuurides. Kuulmislangus alates 30 db

v.a koodidega 22.06.12, 22.06.15 ja 22.06.21 tehingu
teostanud isik

ERITAOTLUS!

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond

Kõrvasisesed kuulmisabivahendid ISO 22.06.12

Kitsendus:
kuulmisaparaadi väljastamisel audiogramm (sh luu-,
õhukuulmine, ebamugavusläve testimine),
kuuldeaparaadi seadistamine ja selle dokumenteerimine,
järelkontroll 30 päeva pärast (va. analoog tehnoloogiaga
kuuldeaparaadid)

Näidustus:
Isikud, kellel esineb probleem välis-, kesk- ja/või
sisekõrva struktuurides. Kuulmislangus alates 30 db

v.a koodiga 22.06.06, 22.06.15 tehingu teinud isik

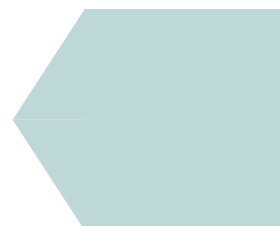
Vajaduse tuvastaja:
audioloog, nina-
kõrvakurguarst

Kõrvasisesed kuulmisabivahendid - aktiivsusgrupp I ISO 22.06.12.01

Kitsendus:
kasutus keskmiselt 1-5 päeva nädalas, keskmiselt
vähemalt 2h päevas
• kasutuskeskkond eeldab igapäevategevustes lihtsat
suulist suhtlust

Näidustus:
kuulmislangus alates 30 dB v.a koodiga 22.06.06 tehingu
teostanud isik. Tõend laieneb koodile 22.06.15

Vajaduse tuvastaja:
audioloog, nina-
kõrvakurguarst

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.06 Kuulmisabivahendid

Kõrvasisesed kuulmisabivahendid - aktiivsusgrupp II **ISO 22.06.12.02**

Kitsendus:

kasutus vähemalt 5 päeva nädalas, keskmiselt 8h päevas, iganädalaselt vähemalt kolmes kasutuskeskkonnas

- kasutuskeskkond eeldab igapäevaselt vähemalt 4h suulist suhtlust ning seab aparaadile keerukamate suhtlussituatsioonidest (õppetöö, töö vm raames) tingituna lisanõudeid
- tehingu tegemise hetkel osaleb tööturul (töötamise registrisse kantud isik, Eesti Töötukassas töötuna või tööotsijana registreeritud isik) või omandab alus-, põhi-, kesk- või kõrgharidust

Näidustus:

kuulmislangus alates 30 dB v.a koodiga 22.06.06 tehingu teostanud isik Tõend laieneb koodile 22.06.15

Vajaduse tuvastaja:
audioloog, nina-
kõrvakurguarst

Kõrvasisesed kuulmisabivahendid - lapsed **ISO 22.06.12.03**

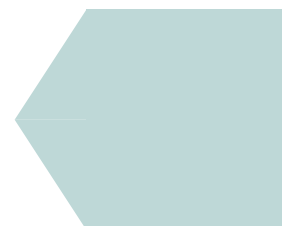
Kitsendus:

- kasutus vähemalt 5 päeva nädalas
- omandab alus-, põhi-, keskharidust või kõrgharidust

Näidustus:

kuulmislangus alates 30 dB v.a koodiga 22.06.06 tehingu teostanud isik Tõend laieneb koodile 22.06.15

Vajaduse tuvastaja:
audioloog, nina-
kõrvakurguarst

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.06 Kuulmisabivahendid

Teise kõrva heli ülekande süsteem (CROS) ISO 22.06.12.05

Kitsendus:

komplekt, mis koosneb standardsest kuuldeaparaadist ja heli teise kõrva juhtivast aparaadist (CROS). CROS aparaat seadistatakse patsiendile halvemini kuulvasse kõrva, kus see täidab mikrofoni eesmärki. Heli kantakse juhtmeta teises (paremini kuulvas) kõrvas olevasse standardsesse kuuldeaparaati

Näidustus:

Isikud, kellel on ühes kõrvas normkuulmine ja teises kõrvas suur kuulmislangus (või kurtus) või ühes kõrvas kerge kuulmislangus ja teises kõrvas suur kuulmislangus, kahe kõrva vahelise kuulmise asümmeetria vähemalt 40dB (millest üks kõrv on alates 30dB)

koodiga 22.06.12 tehingu teinud isik

v.a koodidega 22.06.15 ja 22.06.21 tehingu teostanud isik

kasutusaeg 4a

Vajaduse tuvastaja:
audioloog, nina-
kõrvakurguarst

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.06 Kuulmisabivahendid

Kõrvatagused kuulmisabivahendid ISO 22.06.15

Kitsendus:

kuulmisaparaadi väljastamisel audiogramm (sh luu-, õhukuulmine, ebamugavusläve testimine), kuuldeaparaadi seadistamine ja selle dokumenteerimine, järelkontroll 30 päeva pärast (va. analoog tehnoloogiaga kuuldeaparaadid)

Näidustus:

Isikud, kellel esineb probleem välis-, kesk- ja/või sisekõrva struktuurides. Kuulmislangus alates 30 db. Tõend laieneb koodile 22.06.12

v.a koodiga 22.06.06, 22.06.12 tehingu teinud isik

1 tk kasutusaja 4a
jooksul ühe
kehapoole
kohta

Kõrvatagused kuulmisabivahendid - aktiivsusgrupp I ISO 22.06.15.01

Kitsendus:

- kasutus keskmiselt 1-5 päeva nädalas, keskmiselt vähemalt 2h päevas
- kasutuskeskkond eeldab igapäevategevustes lihtsat suulist suhtlust

Näidustus:

Isikud, kellel esineb probleem välis-, kesk- ja/või sisekõrva struktuurides. Kuulmislangus alates 30 db. Tõend laieneb koodile 22.06.12

v.a koodiga 22.06.06, 22.06.12 tehingu teinud isik

Vajaduse tuvastaja:
audioloog, nina-
kõrvakirurgiarst

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.06 Kuulmisabivahendid

Kõrvatagused kuulmisabivahendid - aktiivsusgrupp II **ISO 22.06.15.02**

Kitsendus:

- kasutus vähemalt 5 päeva nädalas, keskmiselt 8h päevas, iganädalaselt vähemalt kolmes kasutuskeskkonnas
- kasutuskeskkond eeldab igapäevaselt vähemalt 4h suulist suhtlust ning seab aparaadile keerukamate suhtlussituatsioonidest (õppetöö, töö vm raames) tingituna lisanõudeid
- tehingu tegemise hetkel osaleb tööturul (töötamise registrisse kantud isik, Eesti Töötukassas töötuna või tööotsijana registreeritud isik) või omandab alus-, põhi-, kesk- või kõrgharidust

Näidustus:

isikud, kellel esineb probleem välis-, kesk- ja/või sisekõrva struktuurides. Kuulmislangu alates 30 db.

Tõend laieneb koodile 22.06.12

v.a koodiga 22.06.06, 22.06.12 tehingu teinud isik

Vajaduse tuvastaja:
audioloog, nina-
kõrvakurguarst

Kõrvatagused kuulmisabivahendid - lapsed **ISO 22.06.15.03**

Kitsendus:

- kasutus vähemalt 5 päeva nädalas
- omandab alus-, põhi-, kesk- või kõrgharidust

Näidustus:

Näidustus:

Isikud, kellel esineb probleem välis-, kesk- ja/või sisekõrva struktuurides. Kuulmislangu alates 30 db.

Tõend laieneb koodile 22.06.12

v.a koodiga 22.06.06, 22.06.12 tehingu teinud isik

Vajaduse tuvastaja:
audioloog, nina-
kõrvakurguarst

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.06 Kuulmisabivahendid

Teise kõrva heli ülekande süsteem (CROS) ISO 22.06.15.05

Kitsendus:

komplekt, mis koosneb standardsest kuuldeaparaadist ja heli teise kõrva juhtivast aparaadist (CROS). CROS aparaat seadistatakse patsiendile halvemini kuulvasse kõrva, kus see täidab mikrofoni eesmärki. Heli kantakse juhtmeta teises (paremini kuulvas) kõrvas olevasse standardsesse kuuldeaparaati

Näidustus:

Isikud, kellel on ühes kõrvas normkuulmine ja teises kõrvas suur kuulmislangus (või kurtus) või ühes kõrvas kerge kuulmislangus ja teises kõrvas suur kuulmislangus, kahe kõrva vahelise kuulmise asümmeetria vähemalt 40dB (millest üks kõrv on alates 30dB)

koodiga 22.06.12 tehingu teinud isik
v.a koodidega 22.06.12, 22.06.15 ja 22.06.21 tehingu
teostanud isik

kasutusaeg 4a

Vajaduse tuvastaja:
audioloog, nina-
kõrvakurguarst

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.06 Kuulmisabivahendid

Kuuldeaparaadi individuaalne otsak ISO 22.06.12.04

Näidustus:

koodiga 22.06.15 tehingu teostanud isik

1 tk kasutusaja
ühe aasta jooksul ühe
kehapoole kohta.
Lapsed vastavalt
vajadusele

Vajaduse tuvastaja:
varasem tehtud
tehing
eelduskoodiga

Kuulmisimplantaadi kõneprotsessor ISO 22.06.21

Kitsendus: abivahendid, mis toimivad
kuulmisimplanteeritud vastuvõtjate stimuleerimise teel

Näidustus:

v.a koodiga 22.06.06 tehingu teostanud isik

Sisekõrva kuulmisimplantaadi kõneprotsessor ISO 22.06.21.01

Kitsendus:

abivahendid, mis toimivad kuulmisimplanteeritud
vastuvõtjate stimuleerimise teel

Näidustus:

v.a koodiga 22.06.06 tehingu teostanud isik

1 tk kasutusaja 7a
jooksul ühe
kehapoole
kohta (korduv tõendi
vajadus puudub)

Vajaduse tuvastaja:
audioloog, nina-
kõrvakurguarst
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Luukuulmis implantaadi kõneprotsessor ISO 22.06.21.02

Kitsendus:

abivahendid, mis toimivad kuulmisimplanteeritud
vastuvõtjate stimuleerimise teel

Näidustus:

v.a koodiga 22.06.06 tehingu teostanud isik

1 tk kasutusaja 5a
jooksul ühe
kehapoole
kohta (korduv tõendi
vajadus puudub)

Vajaduse tuvastaja:
audioloog, nina-
kõrvakurguarst
(korduv tõendi
vajadus puudub)

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.06 Kuulmisabivahendid

Ajutüve kuulmisimplantaadi kõneprotsessor ISO 22.06.21.05

Kitsendus:
abivahendid, mis toimivad kuulmisimplanteeritud
vastuvõtjate stimuleerimise teel

Näidustus:
v.a koodiga 22.06.06 tehingu teostanud isik

1 tk kasutusaja 7a
jooksul ühe
kehapoole
kohta (korudv tõendi
vajadus puudub)

Vajaduse tuvastaja:
audioloog, nina-
kõrvakurguarst

Varuosad ISO 22.06.21.03

Kitsendus:
kõneprotsessori juhtpult, saatjarõngas, juhtmed, magnet,
toiteplokk, hooldustarvikud, kinnitusvahendid,
lisaseadmete juhtmed ja adapterid, peapael,
väliskinnituse- ja patareikatted

Näidustus:
koodidega 22.06.21.01 või 22.06.21.02 või 22.06.21.05
tehingu teostanud isik või Eesti Haigekassa rahastusega
kuulmisimplantaadi ja kõneprotsessori soetanud isikud

kogus piirhinna
ulatuses ühe
kalendriaasta jooksul
ühe
kehapoole kohta

Vajaduse tuvastaja:
AV ettevõtte ja
varasem tehtud
tehing
eelduskoodiga

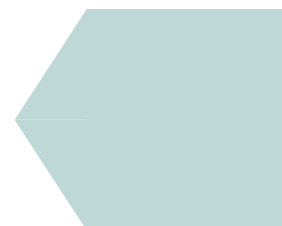
Sisekõrva kuulmisimplantaadi kõneprotsessori hooldusremont ISO 22.06.21.04

Kitsendus:
koodi 22.06.21.01 hooldusremont, va. garantiiperioodi
jooksul

Näidustus:
koodiga 22.06.21.01 tehingu teostanud isik või Eesti
Haigekassa rahastusega kuulmisimplantaadi ja
kõneprotsessori soetanud isikud

kogus piirhinna
ulatuses ühe
kehapoole kohta
7a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
AV ettevõtte ja
varasem tehtud
tehing
eelduskoodiga

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.06 Kuulmisabivahendid

Luukuulmisimplantaadi kõneprotsessori hooldusremont ISO 22.06.21.06

Kitsendus:

koodi 22.06.21.02 hooldusremont, va. garantiiperioodi jooksul

Näidustus:

koodiga 22.06.21.02 tehingu teostanud isik või Eesti Haigekassa rahastusega kuulmisimplantaadi ja kõneprotsessori soetanud isikud

kogus piirhinna
ulatuses ühe
kehapoole kohta
5a jooksul

Vajaduse tuvastaja:

AV ettevõtte ja
varasem tehtud
tehing
eelduskoodiga

Ajutüve kuulmisimplantaadi kõneprotsessori hooldusremont ISO 22.06.21.07

Kitsendus:

koodi 22.06.21.05 hooldusremont, va. garantiiperioodi jooksul

Näidustus:

koodiga 22.06.21.05 tehingu teostanud isik või Eesti Haigekassa rahastusega kuulmisimplantaadi ja kõneprotsessori soetanud isikud

kogus piirhinna
ulatuses ühe
kehapoole kohta
7a jooksul

Vajaduse tuvastaja:

AV ettevõtte ja
varasem tehtud
tehing
eelduskoodiga

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.09 Häälevõimendid

Häälevõimendid isiklikuks kasutuseks ISO 22.09.06

Kitsendus:
kõrimikrofon

Näidustus:
Isikud, kellel on täielik probleem hääle ja kõnega seotud struktuurides.

ERITAOTLUS!

1 tk kasutusaja 5a
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
rehabilitatsiooni
meeskond, nina-
kõrvakurguarst,
logopeed

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.12 Abivahendid joonistamiseks ja kirjutamiseks

Punktkirjavarustus ISO 22.12.12

Kitsendus:
stiftid, raamid, joonlauad, mallid, sirkel, vihikud, paberid,
ritmuff kiled ja kleepkiled. Kood ei sisalda printereid

Näidustus:
isikud, kellel on raske või täielik probleem
nägemisfunktsioonides

kogus piirhinna
ulatuses ühe
kalendriaasta
jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Punktkirja kirjutusmasinad ISO 22.12.15

Näidustus:
isikud, kellel on raske või täielik probleem
nägemisfunktsioonides

2 tk kasutusaja
5a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.15 Arvutusabivahendid

Kalkulaatorid ISO 22.15.06

Kitsendus:
kõnelev kalkulaator

Näidustus:
isikud, kellel on raske või täielik probleem
nägemisfunktsioonides
nägemisteravus koos korrektsiooniga kuni 0,3

1 tk kasutusaja
3a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.18 Abivahendid audio- ja visuaalse teabe käitlemiseks

Helisalvestus- ja heliesitusseadmed ISO 22.18.03

Daisyploeierid ISO 22.18.03.01

Näidustus:
isikud, kellel on raske või täielik probleem
nägemisfunktsioonides
nägemisteravus koos korrektsiooniga kuni 0,3

1 tk kasutusaja
5a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident,
silmaarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Hääljuhendavad diktofonid ISO 22.18.03.02

Näidustus:
isikud, kellel on raske või täielik probleem
nägemisfunktsioonides
nägemisteravus koos korrektsiooniga kuni 0,3

1 tk kasutusaja
5a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, silmaarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.15 Arvutusabivahendid

Raadiosagedusega ülekandesüsteemid ISO 22.18.24

Kitsendus:
FM süsteem

Näidustus:
Isikud, kellel on raske või täielik probleem kuulmisfunktsioonides koodidega 22.06.12, 22.06.15 või 22.06.21 tehingu teostanud lapsed

* lapsed, kellel on diagnoositud autismispektrihäired, aktiivsus- ja tähelepanuhäire või auditiivne neuropaatia, kuid kellel ei ole diagnoositud kuulmislangust $\geq 30\text{dB}$ eritaotlusega

kogus piirhinna
ulatuses
7a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
audioloog, nina-
kõrva-kurguarst
(korduv tõendi
vajadus puudub)

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.18 Abivahendid audio- ja visuaalse teabe käitlemiseks

Dialoogiseadmed ISO 22.21.09

Kitsendus:
kommunikaatorid

Näidustus:
Isikud, kellel on raske või täielik probleem sõnade, lausete ja pikemate suuliste lausete väljaütlemisel.

1 tk kasutusaja
3a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
tegevusterapeut,
logopeed (korduv
tõendi vajadus
puudub)

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.24 Telefonid ja telefoneerimisabivahendid

Helistamistarvikud ISO 22.24.21

Kitsendus:
võimendiga, kõnelevad või visuaalse signaaliga telefonid

Näidustus:
nägemisteravus koos korrektsiooniga kuni 0,3 ja/või
kuulmislangus alates 30dB

1 tk kasutusaja
5a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.27 Häire-, osutamise-, meeldetuletus- ja signaliseerimisseadmed

Signaliseerimisvahendid ISO 22.27.03

Kitsendus:
seadmed, mis saadavad signaali vastuvõtjale uksekell (sh veekindel), fonoluku saatja, sms vilkur

Näidustus:
Isikud, kellel esineb probleem välis-, kesk- ja/või sisekõrva struktuurides.
kuulmislangu alates 50dB

2 tk kasutusaja
6a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
audioloog (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Vastuvõtjad ISO 22.27.09

Kitsendus:
seadmed, mis võtavad signaali vastu vibrapadi, vilkur kuubik, tasku vibratsiooniseade, fikseeritud seade pistikusse

Näidustus:
Isikud, kellel esineb probleem välis-, kesk- ja/või sisekõrva struktuurides
kuulmislangu alates 50dB

3 tk kasutusaja
6a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
audioloog (korduv
tõendi vajadus
puudub)

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.27 Häire-, osutamise-, meeldetuletus- ja signaliseerimisseadmed

Kellad ja ajanäitajad ISO 22.27.12

Kitsendus:
vibratsiooniga kellad, käekell, äratuskell

Näidustus:
Isikud, kellel esineb probleem välis-, kesk- ja/või sisekõrva struktuurides.
kuulmislangu alates 50 dB

2 tk kasutusaja
3a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
audioloog (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Keskonnahäiresüsteemid ISO 22.27.21

Kitsendus:
suitsu- ja vingugaasiandur

Näidustus:
Isikud, kellel esineb probleem välis-, kesk- ja/või sisekõrva struktuurides.
kuulmislangu alates 50dB
laps alates 6a-ks saamisest

3 tk kasutusaja
6a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
audioloog (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Jälgimisseadmed ISO 22.27.24

Kitsendus:
beebimonitor

Näidustus:
Isikud, kellel esineb probleem välis-, kesk- ja/või sisekõrva struktuurides
kuulmislangu alates 50dB
(kuni 3-aastase lapse vanem)

1 tk kasutusaja
6a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
audioloog

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.39 Arvutite väljundseadmed

Arvuti ekraanisuurendustarkvara ISO 22.39.04

Kitsendus:

arvutiteavet visuaalselt suurendavad seadmed
+ 2 uuendust

Näidustus:

Isikud, kellel on raske või täielik probleem
nägemisfunktsioonides

2 tk kasutusaja
18 a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident,
silmaarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Punktkirjakuvarid ISO 22.39.05

Näidustus:

Isikud, kellel on raske või täielik probleem
nägemisfunktsioonides
nägemisteravus koos korrektsiooniga kuni 0,3

1 tk kasutusaja
5a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident,
silmaarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Tekstituvastustarkvara ISO 22.39.07

Kitsendus:

kõnesüntesaator

Näidustus:

Isikud, kellel on raske või täielik probleem
nägemisfunktsioonides
nägemisteravus koos korrektsiooniga kuni 0,3

1 tk kasutusaja
9a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident,
silmaarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

Arvuti ekraanilugemise tarkvara ISO 22.39.12

Kitsendus:

ekraanilugeja + 2 uuendust

Näidustus:

Isikud, kellel on raske või täielik probleem
nägemisfunktsioonides
nägemisteravus koos korrektsiooniga kuni 0,3

2 tk kasutusaja
18 a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident,
silmaarst,
rehabilitatsiooni
meeskond (korduv
tõendi vajadus
puudub)

22 Suhtlus- ja teabevahetuse abivahendid

22.39 Arvutite väljundseadmed

Tarkvara uuendus ISO 22.39.00

Arvuti ekraanisuurendus tarkvara uuendus ISO 22.39.00.01

Kitsendus:
arvuti ekraanisuurendus tarkvara uuendus

Näidustus:
koodiga 22.39.04 tehingu teostanud isik

2 tk kasutusaja
9a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
eelduskoodiga
tehtud tehing

Arvuti ekraanilugemise tarkvara uuendus ISO 22.39.00.02

Näidustus:
koodiga 22.39.12 tehingu teostanud isik

2 tk kasutusaja
9a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
eelduskoodiga
tehtud tehing

24 Esemete ja seadmete käsitlemise abivahendid

22.39 Pikendused

Haaramistangid ISO 24.21.03

1 tk kasutusaja
4a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
füsioterapeut,
tegevusterapeut, õde,
ämmaemand
(korduv tõendi
vajadus puudub)

27 Abivahendid ja seadmed keskkonnatergurite parendamiseks, tööriistad ja masinad

27.06 Taktiilsed ja kõnelevad seaded

Termomeetrid ja vedelikunivoo teatajad ISO 27.06.01

Kitsendus:
keha- õhu- ja toidutermomeeter

Näidustus:
Isikud, kellel on raske või täielik probleem
nägemisfunktsioonides
nägemisteravus paremini nägevas silmas koos
korrektsiooniga 0.3 või alla selle, lastel 0,5 ja/või silmade
vaateväli kitsam kui 30 kraadi

3 tk kasutusaja
6a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

Kellad ja ajanäitajad ISO 27.06.02

Kitsendus:
taktiilsed, kõnelevad või suurte numbritega kellad
käekell, äratuskell

Näidustus:
Isikud, kellel on raske või täielik probleem
nägemisfunktsioonides
nägemisteravus paremini nägevas silmas koos
korrektsiooniga 0.3 või alla selle, lastel 0,5 ja/või silmade
vaateväli kitsam kui 30 kraadi

2 tk kasutusaja
3a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

27 Abivahendid ja seadmed keskkonnatergurite parendamiseks, tööriistad ja masinad

27.06 Mõõteriistad

Mõõteriistad ISO 27.06.03

Kitsendus:

köögi- ja kehakaal, vererõhuaparaat, glükomeeter, mõõdulint, värvimääraja, kalkulaator

Näidustus:

Isikud, kellel on raske või täielik probleem nägemisfunktsioonides
nägemisteravus paremini nägevas silmas koos korrektsiooniga 0.3 või alla selle, lastel 0,5 ja/või silmade vaateväli kitsam kui 30 kraadi

4 tk kasutusaja
6a jooksul

Vajaduse tuvastaja:
perearst, üldarst,
arst-resident, eriarst,
rehabilitatsiooni
meeskond,
tegevusterapeut
(korduv tõendi
vajadus puudub)

2022

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET